

**Vlaams Subsidieagentschap
voor Werk en Sociale Economie**

**Dienst Arbeidsmigratie
en Uitzendkantoren**

JAARVERSLAG 2013

**ARBEIDSVERGUNNINGEN EN ARBEIDSKAARTEN IN
HET VLAAMSE GEWEST**

Inhoudsopgave

1. Algemeen	3-10
1.1 Inleiding	3-4
1.2 Enkele globale cijfers	4
1.3 Algemene evolutie 2003-2013	5-7
1.4 Provinciale verdeling	8
1.5 Weigeringsbeslissingen	9-10
1.6 Beroepsschriften tegen weigeringsbeslissingen	10
1.7 Intrekkingen van arbeidskaarten.....	11
2. Arbeidskaarten A	12-13
3. Arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B	14-37
3.1 Algemeen.....	14-15
3.2 Au pair (art. 9,14°)	16-17
3.3 Gezinshereniging (art. 9,16° en 17°).....	18-21
3.3.1 Algemeen.....	18-19
3.3.2. Gezinshereniging op basis van werk of een zelfstandige activiteit.....	20
3.4 Hooggeschoolden en leidinggevenden	21-24
3.5 Onderdanen uit de nieuwe EU-lidstaten	25-30
3.5.1 Algemeen.....	25-27
3.5.2 Knelpuntberoep via seizoenarbeid.....	28-29
3.5.3 Provinciale spreiding van de toelatingen voor knelpuntberoepen.....	30
3.6 Langdurig ingezetenen	31
3.7 Regularisatie 'duurzame lokale verankering'	32-37
3.7.1 Situering	32-33
3.7.2 Procedure	33-36
3.7.3 Impact voor de dienst Arbeidsmigratie.....	36-37
4. Arbeidskaarten C	38-46
4.1 Algemeen.....	38-40
4.2 Asielzoekers (art. 17,1°).....	41
4.3 Subsidiar beschermden (art. 17,2°)	42
4.4 Slachtoffers mensenhandel (art. 17,3°).....	43
4.5 Geregulariseerden	44
4.5.1 Medisch (art. 17,4°).....	44
4.5.2 Humanitair (art. 17,5°)	44
4.6 Gezinsherenigers	45
4.6.1 Gezinshereniging in aanvraag (art. 17,6°)	45
4.6.2 Erkende gezinshereniging (art. 17,7°)	45
4.7 Studenten (art. 17,8°).....	46
4.8 Echtgenoten (en kinderen) van diplomaten en consuls of van houders bijzondere verblijfstitel (art. 17,9°)	46
4.9 Begunstigden van tijdelijke bescherming (art. 17,10°)	46
5. Voorlopige arbeidsvergunning voor Europese blauwe kaart	47-48
6. Dienstverlening aan klanten	49-51
7. Uitzendbureaus	52

1 Algemeen

1.1 Inleiding

De voorwaarden waaronder arbeidskaarten en vergunningen in België kunnen worden toegekend, worden opgelegd door de federale overheid, maar de materiële toekenning en de aflevering van deze arbeidskaarten en vergunningen werden echter overgedragen aan de Gewesten. Voor het Vlaamse Gewest wordt deze bevoegdheid uitgeoefend door de Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie.

Een buitenlandse werknemer kan in België arbeid in loondienst verrichten indien hij voorafgaand over een arbeidskaart beschikt. Er zijn 3 soorten arbeidskaarten:

De *arbeidskaart A* voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever en dit voor een onbepaalde duur. Een arbeidskaart A is aan zeer strikte voorwaarden gebonden. Zij kan slechts worden toegekend aan sommige categorieën van buitenlandse werknemers die al meerdere jaren in België hebben gewerkt met een arbeidskaart B.

De *arbeidskaart B* voor één bepaald beroep in loondienst bij één welbepaalde werkgever die hiertoe vooraf een arbeidsvergunning heeft bekomen voor een bepaalde periode van maximum 12 maanden. Ze kan eventueel onder bepaalde voorwaarden worden verlengd.

De *arbeidskaart C* voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever voor een bepaalde duur van maximum 12 maanden. Voor de arbeidskaart C komen in principe enkel die buitenlanders in aanmerking die in België mogen verblijven om andere dan tewerkstellingsredenen (bijvoorbeeld in het kader van gezinshereniging, als student, als slachtoffer van mensenhandel, een subsidiair beschermingsstatuut...). De arbeidskaart C kan onder bepaalde voorwaarden worden hernieuwd.

De arbeidskaarten A en C moeten worden aangevraagd door de betrokken buitenlanders zelf. Ze moeten hiertoe een aanvraagdossier indienen bij de bevoegde overheid van hun woonplaats. De arbeidskaart B daarentegen wordt door de werkgever aangevraagd. De werkgever die een buitenlandse werknemer op Belgisch grondgebied wil tewerkstellen moet voorafgaand over een arbeidsvergunning beschikken. De werkgever moet hiertoe een aanvraagdossier indienen bij de bevoegde overheid die bevoegd is voor de regio waar de tewerkstelling zal plaatsvinden. De arbeidsvergunning wordt toegekend voor een periode van maximum twaalf maanden, maar is in principe verlengbaar. De werkgever mag de diensten van de werknemer enkel gebruiken binnen de voorwaarden van deze vergunning. De kandidaat-werknemer mag in principe pas naar België komen nadat de werkgever de arbeidsvergunning heeft verkregen. Op dit principe werden er door de wetgever de laatste decennia dusdanig veel uitzonderingen toegestaan dat er in feite van deze migratiestop nog weinig overblijft.

Er dient te worden opgemerkt dat het aantal afgeleverde arbeidskaarten en -vergunningen absoluut géén beeld geeft noch van het totale aantal buitenlandse werknemers dat in Vlaanderen is

tewerkgesteld, noch van het nieuwe aantal buitenlandse werknemers dat het afgelopen jaar naar Vlaanderen is gemigreerd:

- het overgrote aantal buitenlandse onderdanen dat hier werkt is immers vrijgesteld van de verplichting van arbeidskaarten (o.m. de hier gevestigde Unieburgers (uitgezonderd Bulgaren, Roemenen en Kroaten), de buitenlandse echtgenoten en partners van Belgen, de derdelanders die hier onbeperkt mogen verblijven, enz. ...);
- daarnaast is het ook zo dat werknemers die wel onderworpen zijn aan de verplichting van arbeidskaarten soms meerdere arbeidskaarten bekomen voor meerdere tewerkstellingen bij één of meerdere werkgevers. Typische voorbeelden hiervan zijn de tewerkstellingen in de fruitsector en de uitzendsector.

In bijvoorbeeld de fruitsector is dit legio: men werkt bij fruitteler X in het voorjaar (aardbeienteelt) en bij fruitteler Y in het najaar (appelen- en perenteelt). Het gaat hier meestal om seizoenarbeiders die na beëindiging van hun per definitie beperkte en tijdelijke tewerkstelling, terugkeren naar hun land van herkomst.

Ook in de uitzendsector zijn meerdere arbeidskaarten per jaar voor een korte tewerkstellingsperiode voor eenzelfde werknemer meer regel dan uitzondering.

1.2 Enkele globale cijfers

In **2013** werden er in Vlaanderen in totaal 43.776 **aanvragen** ingediend, die geleid hebben tot een totaal van 38.497 **toelatingen** tot tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten:

- 321 **arbeidskaarten A** (toegekend op basis van de tewerkstelling met arbeidskaarten-B in het verleden);
- 26.096 **arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B**, toegekend op basis van een aanvraag tot tewerkstelling door een werkgever;
- 12.070 **arbeidskaarten C**, toegekend aan personen die op een andere basis dan tewerkstelling reeds in het land verblijven;
- 10 voorlopige arbeidsvergunningen in het kader van een aanvraag voor een Europese blauwe kaart.

Van de 26.096 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B werden er **17.725** toelatingen verstrekt binnen de context van de zogenaamde **knelpuntberoepen-regeling**.

Deze regeling is van toepassing sinds 1 januari 2007 voor de twee lidstaten die toen toetraden tot de Europese Unie, met name Bulgarije en Roemenië.

Diezelfde regeling werd ook van toepassing sinds 30 december 2008 voor de langdurig ingezetenen, de categorie van derdelanders die in aanmerking komen voor de arbeidskaart B.

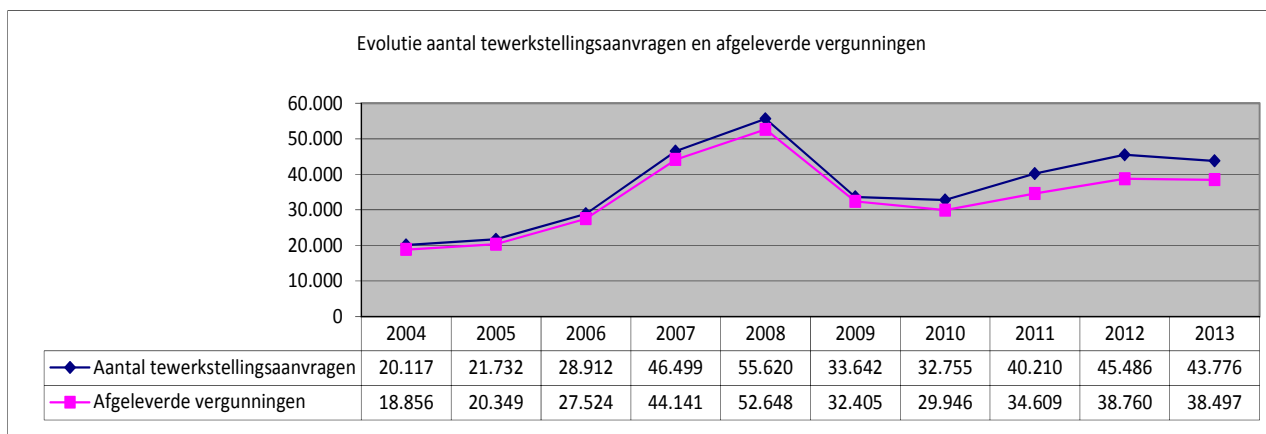
Deze cijfers zullen hieronder uitgebreid toegelicht worden.

1.3 Algemene evolutie 2003-2013

Tabel 1: Evolutie van arbeidskaarten en -vergunningen volgens soort, Vlaams Gewest, 2003-2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A-kaarten	142	35	31	31	17	22	23	55	123	154	321
B-kaarten	5.402	5.269	7.546	15.271	31.404	40.175	21.485	18.188	22.449	25.920	26.096
au-pair jongeren (art.9,14°)	129	110	169	189	205	295	311	333	316	283	307
beroepsopleiding (art.9,10°)	35	40	26	52	11	16	19	4	7	0	0
beroepssportlui en trainers (art.9,11°)	169	177	196	178	196	211	194	138	144	137	157
gasthoogleraren (art.9,8°)	19	19	20	16	20	31	30	21	32	25	36
gespecialiseerde techniekers (art.9,9°)	727	285	196	176	187	293	247	268	101	163	90
gezinsherenigers (art.9,16° en art.9,17°)	25	50	118	219	550	999	842	805	1.133	1.387	1.306
hooggeschoolden (art.9,6°)	1.908	1.904	2.173	2.513	2.811	3.265	2.556	2.890	3.064	3.300	3.397
leidinggeevenden (art.9,7°)	1.165	1.173	1.314	1.327	1.268	1.334	1.199	1.040	1.019	983	955
navorsers (art.9,8°)	167	94	77	97	151	60	57	46	67	61	55
opleiding (art. 9,18° en art.9,19°)						106	81	143	96	56	138
schouwspelartiesten (art.9,15°)	49	52	60	38	45	40	30	36	46	38	28
langdurig ingezetenen (art.9,20°)							136	243	368	405	444
nieuwe EU-lidstaat (art.38quater, §1)		83	177	221	334	494	204	232	205	255	245
stagiairs (art.9,5°)	98	125	202	230	176	173	156	93	87	88	74
regularisatie 'duurzame lokale verankering' (KB 7/10/2009)								352	757	845	774
nieuw EU in knelpuntberoep (art.38quater, §3)				8.742	25.243	32.522	15.121	11.194	14.661	17.499	17.725
andere (buiten categorie)	536	227	179	165	207	336	302	350	346	395	365
C-kaarten	9.779	12.582	12.171	11.902	12.513	12.330	10.827	11.666	12.027	12.683	12.070
echtgenoten en/of kinderen van diplomaten/consuls	0	1	0	1	5	8	6	11	14		
echtgenoten van onderdanen EER	1	0	0	2	0	3	6	8	2		
gezinsherenigers	586	707	663	727	740	967	1.327	1.567	511		
kandidaat-vluchtelingen	6.721	8.043	6.861	5.642	4.119	1.950	855	4.100	1.479		
samenwoont	455	636	747	841	1.045	1.354	138	69	12		
slachtoffers mensenhandel met BIVR	63	79	81	79	69	92	108	111	29		
slachtoffer mensenhandel met aankomstverklaring	37	14	11	11	8	20	5	0	2		
studenten	1.421	2.041	2.307	2.169	2.014	2.115	1.985	1.808	523		
tijdelijk verblijf met BIVR	495	1.061	1.501	2.430	4.331	5.293	5.442	2.858	633		
subsidiare beschermingsstatus					182	528	728	985	410		
medische redenen (art.9ter verblijfswetgeving)							227	149	36		
kandidaat-vluchtelingen (art.17,1°)									3.631	5.168	3.875
subsidiar beschermden (art.17,2°)									935	1.967	2.777
slachtoffers mensenhandel (art.17,3°)									59	101	117
medisch geregulariseerden art.9ter (art.17,4°)									142	221	146
humanitair geregulariseerden art.9bis (art.17,5°)									1.282	1.589	1.434
gezinsherenigers in aanvraag (art.17,6°)									153	128	105
erkende gezinsherenigers (art.17,7°)									1.129	1.771	1.776
studenten (art.17,8°)									1.037	1.721	1.829
echtgenoten/kinderen van diplomaten/consuls of houders bijzonder verblijf (art.17,9°)									0	14	11
anderen									8	3	0
Europese blauwe kaart											10
TOTAAL afgeleverde kaarten	15.323	17.886	19.748	27.204	43.934	52.527	32.335	29.909	34.599	38.757	38.497
(VA) Regularisatie	521	669	461	292	195	119	70	37	10	3	0
Voorlopige Arbeidsvergunningen	521	669	461	292	195	119	70	37	10	3	0
TOTAAL aantal toelatingen	15.844	18.555	20.209	27.496	44.129	52.646	32.405	29.946	34.609	38.760	38.497

Figuur 1: Evolutie aantal aanvragen en aantal afgeleverde arbeidsvergunningen, Vlaams Gewest, 2003-2013

Van 2004 tot 2008 is het totaal aantal toegekende arbeidsvergunningen en arbeidskaarten enorm toegenomen (52.648 ten opzichte van 18.856). In 2009 is er echter een sterke daling van dit aantal tot 32.405 (bijna 40% minder dan 2008).

Deze daling zet zich – zij het veel lichter – verder in 2010 tot 29.946. In 2011 en 2012 is er echter terug een groei in het aantal toegekende arbeidsvergunningen en arbeidskaarten (een toename van bijna 16% voor 2011 en 12% voor 2012 ten opzichte van 2010). De stijging voor 2012 situeert zich hoofdzakelijk bij de arbeidskaarten B (+15,46%) en dan voornamelijk bij de groep van de nieuwe EU-werknemers tewerkgesteld in een knelpuntberoep (Bulgaren en Roemenen). Hier is een stijging van 16,4% zichtbaar voor het aantal afgeleverde arbeidskaarten.

Voor 2013 noteren we een minieme daling in het aantal afgeleverde toelatingen, namelijk 263 toelatingen minder dan 2012. Het betreft 321 A-kaarten, 26.096 B-kaarten, 12.070 C-kaarten, 10 voorlopige arbeidsvergunningen in het kader van een aanvraag voor een Europese blauwe kaart. De lichte afnemende van arbeidskaarten situeert zich bij de arbeidskaarten C, meer bepaald 4,83% minder dan in 2012. Binnen de arbeidskaart C, is het de categorie van de asielzoekers die het meeste aantal kaarten vertegenwoordigt, namelijk 3.875 op een totaal van 12.070.

Voor de arbeidskaart B is er een zeer lichte stijging van 0,68%. Binnen de arbeidskaart B blijven de nieuwe EU-onderdanen tewerkgesteld in een knelpuntberoep, het grootste aantal kaarten genereren, namelijk 17.725 op een totaal van 26.096 arbeidskaarten B. Zij vertegenwoordigen bijna de helft (46,04%) van het totaal aantal afgeleverde arbeidskaarten, namelijk 17.725 op 38.497.

De arbeidskaarten A daarentegen kennen een enorme stijging, namelijk 167 kaarten meer dan 2012 (+ 108,44%). Dit zijn vooral de Roemeense onderdanen die vorig jaar een A-kaart hebben toegekend gekregen. Zij vertegenwoordigen 69,78% van het totaal aantal toegekende arbeidskaarten A.

De sterke afname in 2009 van het toegekende aantal vergunningen is praktisch uitsluitend toe te schrijven aan de vrijstelling van de grootste groep van nieuwe EU-werknemers die via het systeem van de “knelpuntberoepen”-regeling tot onze arbeidsmarkt werden toegelaten – met name onderdanen uit Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slowakije, Slovenië en Tsjechië. Enkel Bulgarije en Roemenië zorgen nu nog (meer bepaald tot het einde van het jaar 2013) voor een instroom van nieuwe EU-onderdanen in de arbeidskaarten – en dit vooral in de categorie arbeidskaart B.

De stagnering in de arbeidskaarten B van 2009 bleef zich voortzetten – zij het als een lichte daling in 2010. Geen algemene daling in iedere soort arbeidskaart of onderliggende categorie: de ene categorie kende een stijging in het aantal – de andere een daling. Het is voornamelijk het verminderd aantal arbeidskaarten in knelpuntberoepen voor nieuwe EU-onderdanen dat het sterkst doorweegt: van

15.121 in 2009 naar 11.194 in 2010 – dit betekent een daling met 25%. Deze daling is evenwel uitsluitend toe te schrijven aan de opheffing van de overgangsmaatregelen met ingang van 1 mei 2009 ten aanzien van de 10 lidstaten die op 1 mei 2004 zijn toegetreden en die dus nog tot 1 mei 2009 arbeidskaartplichtig waren. Hierdoor werden er in 2009 nog bijna 6.000 arbeidskaarten toegekend aan o.m. Polen, Hongaren, Slovaken, enz.... Het aantal arbeidskaarten dat werd toegekend aan Bulgaren en Roemenen is in 2010 nog met bijna 20% gestegen t.o.v. 2009.

In 2011 is er echter een revival binnen de verschillende arbeidskaarten B en zit haast elke categorie op hetzelfde of op een hoger aantal dan dat van 2009. Zo zien we bijvoorbeeld dat de hooggeschoolden opnieuw de kaap van 3.000 overstijgen of dat de Bulgaren en Roemenen samen haast 15.000 arbeidskaarten genereerden. Ook voor 2012 stijgt het aantal arbeidskaarten B voor heel wat categorieën of zit het op ongeveer hetzelfde aantal als vorig jaar. De stijging situeert zich voornamelijk bij de Roemenen en Bulgaren tewerkgesteld in een knelpuntberoep (+ 16,4%) en bij de gezinsherenigers (art. 9,16° en 9,17°) (+22,4%). Ook de hooggeschoolde werknemers blijven in aantal enorm stijgen (+ 7,7%).

Voor 2013 blijven de meeste categorieën binnen de arbeidskaart B op hetzelfde niveau als in 2012. Evenwel voor de opleidingen (art. 9,18° en art. 9,19°) stijgt het aantal met 82 arbeidskaarten (+146,43%). Voor de tewerkstellingen in een knelpuntberoep is er alsook een lichte stijging van 1,29%. Er is een daling te noteren voor de gespecialiseerde techniekers, en wel 44,79%.

De voortdurend stijgende evolutie (sinds 2003) van het aantal arbeidskaarten C stagneerde in 2008 en kende een daling in 2009. Een jaar later zat het aantal echter terug in de lift en die stijging zette zich verder in 2011. De stijging blijft zich bovendien voortzetten in 2012, zij het niet zo extreem als voor de arbeidskaarten B. Ten opzichte van 2011, stijgt het aantal met 5,5%.

Voor 2013 is er zoals zojuist vermeld, echter een daling van 4,83% ten opzichte van 2012. Een opvallende evolutie is dat het aantal asielzoekers afneemt (-25,02%), maar dat het aantal subsidiair beschermden sterk toeneemt (+41,18%). Tot slot is er ook een lichte daling bij de medisch geregulariseerden (-33,94%). De andere categorieën binnen de arbeidskaart C blijven bijna op hetzelfde niveau als in 2012.

1.4 Provinciale verdeling

Tabel 2a: Provinciale spreiding van het aantal aangevraagde arbeidskaarten en arbeidsvergunningen volgens soort, Vlaams Gewest, 2013

Provincie	-	A	B	C	BLK	VT	totaal
Antwerpen	256	256	10.563	5.416	3	0	16.494
Limburg	65	18	4.043	1.444	1	0	5.571
Oost-Vlaanderen	232	59	4.706	2.596	3	0	7.596
Vlaams-Brabant	388	38	5.029	2.383	8	0	7.846
West-Vlaanderen	56	31	3.864	2.318	0	0	6.269
Vlaanderen	997	402	28.205	14.157	15	0	43.776

(1) tweede kolom "-" zijn aanvragen die niet toe te wijzen zijn aan een specifieke soort arbeidskaart (veelal vrijstellingen)

(2) vijfde kolom "BLK" = Europese blauwe kaart

(3) zesde kolom "VT" = voorlopige toelating

Tabel 2b: Provinciale spreiding van het aantal toegekende arbeidskaarten en arbeidsvergunningen volgens soort, Vlaams Gewest, 2013

Provincie	A	B	C	BLK	VT	totaal
Antwerpen	216	9.723	4.619	2	0	14.560
Limburg	15	3.654	1.072	0	0	4.741
Oost-Vlaanderen	36	4.213	2.259	2	0	6.510
Vlaams-Brabant	30	4.804	2.110	6	0	6.950
West-Vlaanderen	24	3.702	2.010	0	0	5.736
Vlaanderen	321	26.096	12.070	10	0	38.497

(1) vijfde kolom "BLK" = Europese blauwe kaart

(2) zesde kolom "VT" = voorlopige toelating

Deze cijfers zijn louter illustratief en kunnen geen beeld geven van de globale aanwezigheid en/of tewerkstelling van buitenlandse werknemers in één bepaalde provincie. Ze geven evenmin enige indicatie over de verhoudingen van de buitenlandse werknemers tussen de verschillende provincies.

Ter illustratie kan onder meer verwezen worden naar de specificiteit van arbeidskaarten B die worden toegekend voor seizoenarbeid. Vele van deze werknemers zullen in het voorjaar, bij de pluk van het zacht fruit, in een andere provincie werken dan in het najaar, bij de pluk van appels en peren (hard fruit).

Dit geldt evenzeer voor de arbeidskaarten C. Een groot aantal van deze kaarten wordt toegekend aan studenten, waarvan de meeste uiteraard moeten worden gesitueerd in de Vlaamse universiteitssteden Leuven en Gent.

Het is dan ook niet mogelijk om op grond hiervan enige relevante conclusie te maken.

1.5 Weigeringsbeslissingen

Tabel 3a: Geweigerde arbeidskaarten en arbeidsvergunningen, Vlaams Gewest, 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
arbeidskaart A	37	41	76	68
arbeidskaart B	1.349	1.834	1.713	1.199
arbeidskaart C	1.800	1.767	1.656	1.169
totaal	3.186	3.642	3.445	2.436

Tabel 3b: Geweigerde arbeidskaarten B per categorie, Vlaams Gewest, 2013

categorie	aantal
au-pair jongeren (art.9,14°)	16
beroepssportlui en trainers (art.9,11°)	4
gezinsherenigers (art.9,16° en art.9,17°)	49
hooggeschoolden (art.9,6°)	12
hooggeschoolden gedetacheerd (art.9,6°)	8
leidinggevenden (art.9,7°)	2
leidinggevenden gedetacheerd (art.9,7°)	1
navorsers (art.9,8°)	0
langdurig ingezetenen (art.9,20°)	141
nieuw EU in knelpuntberoep (art.38quater, §3)	406
nieuwe EU-lidstaat (art.38quater, §1)	39
regularisatie 'duurzame lokale verankering' (KB 7/10/2009)	115
schouwspelartiesten (art.9,15°)	3
stagiairs (art.9,5°)	6
andere (buiten categorie)	397
totaal	1.199

Tabel 3c: Geweigerde arbeidskaarten C per categorie, Vlaams Gewest, 2013

categorie	aantal
asielzoekers (art.17,1°)	708
subsidiar beschermden (art.17,2°)	11
slachtoffers mensenhandel (art.17,3°)	1
medisch geregulariseerden art.9ter (art.17,4°)	131
humanitair geregulariseerden art.9bis (art.17,5°)	51
gezinsherenigers in aanvraag (art.17,6°)	45
erkende gezinsherenigers (art.17,7°)	135
studenten (art.17,8°)	24
echtgenoten/kinderen van diplomaten/consuls of houders bijzonder verblijf (art.17,9°)	1
anderen	62
totaal	1.169

Een weigering van een arbeidskaart A heeft meestal betrekking op het feit dat men niet over het vereiste aantal jaren arbeid op basis van een tewerkstelling met arbeidskaarten B (2, 3 of 4 jaar) beschikt, of omdat de gepresteerde arbeid met een arbeidskaart B niet in aanmerking mag worden genomen voor de berekening van het vereiste aantal jaren (bijvoorbeeld de jaren arbeid gepresteerd als hooggeschoolde, navorser...).

Een weigering van een arbeidskaart B heeft meestal betrekking op het gegeven dat er op de arbeidsmarkt (Belgische en Europese) voldoende arbeidskrachten beschikbaar zijn om de betrokken vacature in te vullen, of dat men afkomstig is uit een land waarmee België niet verbonden is door een akkoord of overeenkomst op het gebied van arbeidskrachten, of dat men reeds in het land aanwezig is vooraleer de werkgever de noodzakelijke arbeidsvergunning bekomen heeft. Het grootste aantal weigeringen (406) is te vinden bij de aanvragen voor tewerkstelling in een knelpuntberoep, dit is dan vooral te wijten aan het feit dat de aangevraagde tewerkstelling geen erkend knelpuntberoep door de Vlaamse overheid betreft.

Een weigering van een arbeidskaart C is het logische en rechtstreekse gevolg van het feit dat de aanvrager niet voldoet aan de formele wettelijke (meestal verblijfs-) voorwaarden. De weigeringen bij de arbeidskaart C komen bijna volledig op het conto van de categorie asielzoekers.

2013 telt heel wat minder weigeringen dan 2012 en de voorgaande jaren. Ten opzichte van vorig jaar zijn er 1009 weigeringen minder (-29,29%).

1.6 Beroepsschriften tegen weigeringsbeslissingen

Tabel 4: Beroepsschriften tegen weigering, Vlaams Gewest, 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
arbeidskaart A	3	3	3	4
arbeidskaart B	208	438	397	244
arbeidskaart C	61	93	74	42
totaal	272	534	474	290

Met betrekking tot de arbeidskaarten A en C heeft de bevoegde overheid geen mogelijkheid om een afwijking op de geldende reglementaire voorwaarden toe te staan.

Enkel met betrekking tot de arbeidsvergunning en arbeidskaart B kan de bevoegde gewestoverheid in individuele gevallen afwijken van sommige voorwaarden die door de federale wetgever worden opgelegd aan de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

De dalende trend zet zich voor 2013 verder, met 184 beroepsschriften minder dan vorig jaar (-38,82%).

1.7 Intrekkingen van arbeidskaarten

Tabel 5: Aantal ingetrokken arbeidskaarten-B per nationaliteit, Vlaams Gewest, 2009-2013

nationaliteit	2009	2010	2011	2012	2013
Afghaanse				1	
Albanese				1	
Algerijnse				1	
Bengaalse		1			
Beninse			1		
Boliviaanse			1		
Braziliaanse			2		
Bulgaarse	1		2	17	18
Chinese				1	1
Egyptische				2	
Filipijnse			3		
Ghanese					1
Iraakse			1		
Kosovaarse			1	1	
Marokkaanse			8	10	8
Pakistaanse				1	
Peruaanse			1		
Roemeense			1	4	11
Srilankaanse					1
Tunesische			1		
Turkse			1		3
totaal	1	1	23	39	43

Het intrekken van arbeidskaarten van een werknemer is steeds het gevolg geweest van het intrekken van de arbeidsvergunning van de werkgever – zoals bepaald in artikel 35, §2 van KB 9 juni 1999.

In alle gevallen is de intrekking een actie die volgt op een (negatief) advies door Inspectie Werk en Sociale Economie. Dergelijke inspectieadviezen komen tot stand op drie wijzen:

- op basis van de documenten in het administratief dossier zijn er (vermoedens van) overtredingen van de sociale en arbeidsrechtelijke spelregels – daarop vraagt de dienst Arbeidsmigratie een onderzoek aan bij Inspectie Werk en Sociale Economie;
- op basis van eigen initiatief (spontane controle) voert Inspectie Werk en Sociale Economie een onderzoek bij een werkgever;
- op basis van een klacht of melding van een betrokkene bij de dienst Arbeidsmigratie, of bij Inspectie Werk en Sociale Economie, of via een andere sociale inspectie (zoals Toezicht Sociale Wetten), wordt een onderzoek opgestart.

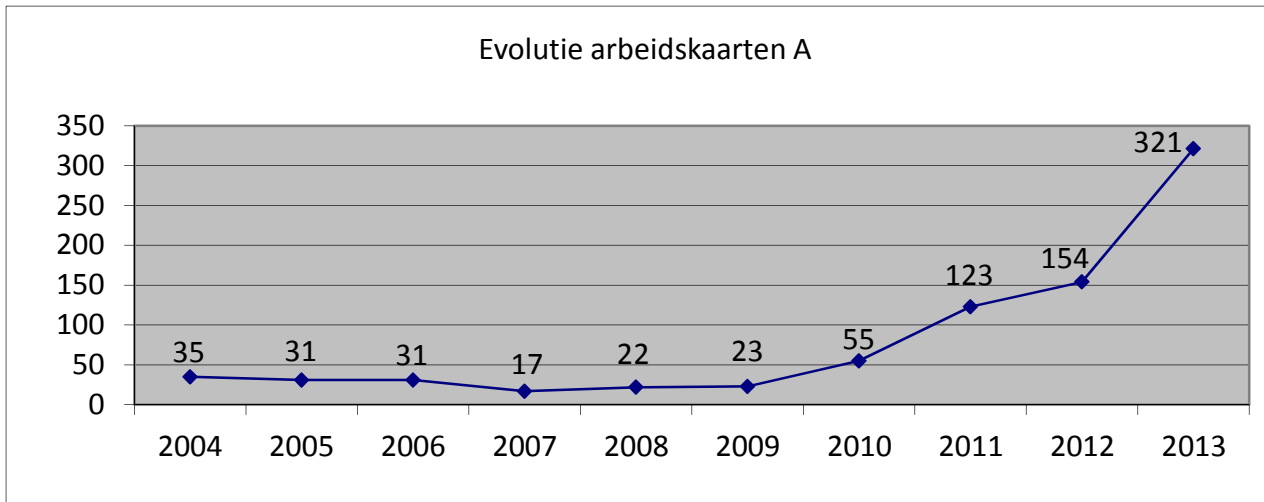
De sociale inspecteurs kunnen dan op de werkplek vaststellingen doen, alsook interviews doen met betrokken partijen. Op basis van de vaststellingen uit dat onderzoek kunnen de inspecteurs adviseren tot het intrekken van een arbeidsvergunning (en arbeidskaart).

Uit de bovenstaande tabel kan men aflezen dat Bulgaren, Roemenen en Marokkanen de meest voorkomende nationaliteiten zijn – veelal betreft het dus tewerkstellingen in de zogeheten knelpuntberoepen, een sector waar jammer genoeg vaak geopereerd wordt buiten de lijnen van de sociale en arbeidsrechtelijke wegen.

2 Arbeidskaarten A

De arbeidskaart A geldt voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever en dit voor een onbepaalde duur. Een arbeidskaart A is aan zeer strikte voorwaarden gebonden. Zij kan slechts worden toegekend aan sommige categorieën van buitenlandse werknemers die al meerdere jaren (2, 3 of 4 jaar) in België hebben gewerkt met een arbeidskaart B.

Figuur 2: Evolutie aantal afgeleverde arbeidskaarten A, Vlaams Gewest, 2003-2013

Tabel 6: Aantal toegekende arbeidskaarten A per nationaliteit, Vlaams Gewest, 2013

Roemeense	224	69,78%
Bulgaarse	41	12,77%
Marokkaanse	20	6,23%
Turkse	8	2,49%
Bosnische	5	1,56%
Nepalese	5	1,56%
Algerijnse	3	0,93%
Kosovaarse	3	0,93%
Servische	2	0,62%
Tunesische	2	0,62%
Canadese	1	0,31%
Congolese	1	0,31%
Guinese	1	0,31%
Indische	1	0,31%
Jemenitische	1	0,31%
Macedonische	1	0,31%
Nigeriaanse	1	0,31%
Togolese	1	0,31%
totaal	321	100%

Het aantal arbeidskaarten A was in 2007 verder gedaald tot een absoluut minimum van 17. In 2008 kenden we een lichte stijging tot 22 arbeidskaarten en in 2009 tot 23 arbeidskaarten. De daling in het verleden wordt verklaard door het gegeven dat werknemers, op het ogenblik dat zij in aanmerking zouden komen voor een arbeidskaart A, op basis van hun verblijfssituatie (onbeperkt verblijfsrecht) al vrijgesteld zijn van het bezit van een arbeidskaart. Aangezien sinds oktober 2013 de Dienst Vreemdelingenzaken pas na 5 jaar na datum van afgifte van de eerste verblijfskaart onbeperkt verblijfsrecht toekent, kan men in de toekomst ook een stijging van arbeidskaarten A verwachten.

In 2010 zagen we echter weer een verdubbeling van het aantal arbeidskaarten A (van 23 naar 55). Deze trend zet zich voort in 2011 – (meer dan) een verdubbeling: van 55 naar 123. Ook voor 2012 is er een stijging te noteren, van 123 naar 154. Voor 2013 kennen we een ongeziene stijging van 108,44%. Het zijn aldus de Roemeense onderdanen die 69,78% van het aantal toelatingen voor hun rekening nemen. Het merendeel van hen komt, indien ze met hun gezin in België verblijven, al na twee jaar effectieve tewerkstelling met een arbeidskaart B in aanmerking voor een arbeidskaart A. Aan velen is ook van ambtswege een arbeidskaart A toegekend, indien ze aan de voorwaarden voldeden.

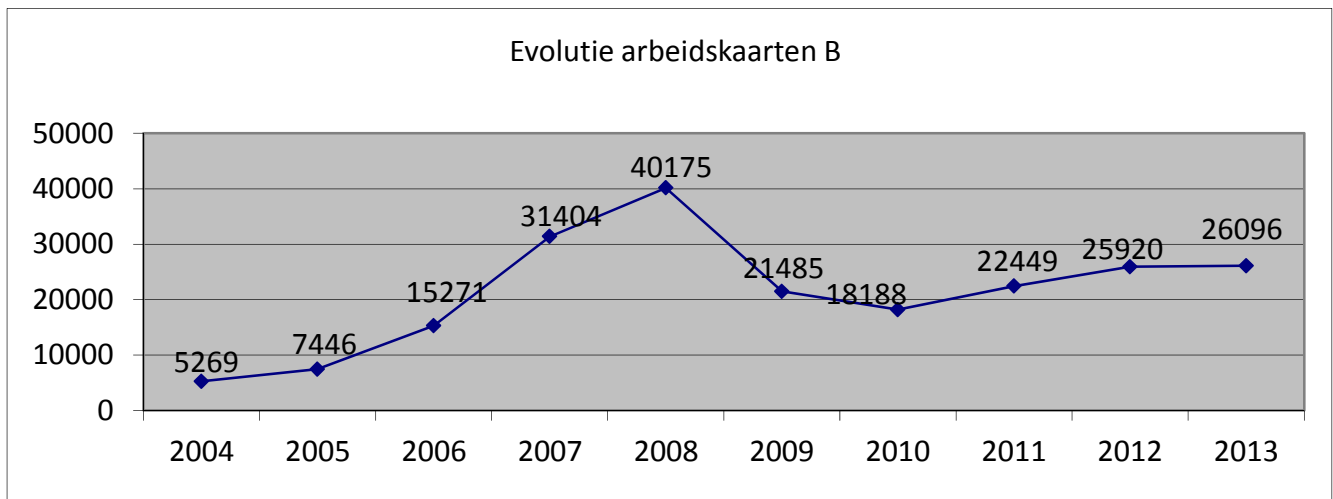
De thesis die reeds sinds lange tijd wordt bepleit en waarbij gesteld wordt dat dit type van arbeidskaart beter kan worden afgeschaft zonder dat dit nadelige gevolgen hoeft te veroorzaken voor de betrokkenen, blijft overeind. Dit zou niet enkel een administratieve vereenvoudiging zijn, maar tevens tegemoetkomen aan de wensen van de Europese regelgever.

3 Arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B

De arbeidskaart B is voor één bepaald beroep in loondienst bij één welbepaalde werkgever die hiertoe vooraf een arbeidsvergunning heeft bekomen voor een bepaalde periode van maximum 12 maanden. Ze kan eventueel onder bepaalde voorwaarden worden verlengd.

3.1 Algemeen

Figuur 3: Evolutie aantal afgeleverde arbeidskaarten B, Vlaams Gewest, 2004-2013

De substantiële stijging van het aantal arbeidskaarten B die in 2005 werd ingezet en die al een exponentieel vervolg kende in 2006 en 2007 met telkens een verdubbeling van het aantal toegekende kaarten en vergunningen ten opzichte van het voorgaande jaar (respectievelijk 15.271 en 31.404), bereikte in 2008 zijn toppunt (40.175). Waarna in 2009 het aantal sterk inkromp met bijna de helft tot 21.485. De afname van het aantal arbeidskaarten B in 2009 was praktisch uitsluitend toe te schrijven aan de vrijstelling van de grootste groep van nieuwe EU-werknemers – met name onderdanen uit Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slowakije, Slovenië en Tsjechië – die voordien via het systeem van de “knelpuntberoepen”-regeling tot onze arbeidsmarkt werden toegelaten. In 2010 zakte dat aantal nog verder (-15%) tot 18.188.

Deze neerwaartse beweging werd in 2011 echter opnieuw omgezet in een fikse groei, waarbij het aantal tot boven het niveau van 2009 steeg, met name tot 22.449. Ook voor 2012 blijft het aantal arbeidskaarten B stijgen, met in totaal 25.920 goedkeuringen. Deze stijging situeert zich voornamelijk bij de Roemenen en Bulgaren tewerkgesteld in een knelpuntberoep (+ 16,4%) en bij de gezinsherenigers (art. 9,16° en 9,17°) (+22,4%).

In 2013 stijgt het aantal arbeidskaarten B in beperkte mate, slechts 0,68%. Binnen de arbeidskaart B blijven de nieuwe EU-onderdanen tewerkgesteld in een knelpuntberoep, het grootste aantal kaarten genereren, met een totaal van 17.725. Zij vertegenwoordigen bijna de helft (46,04%) van het totaal aantal afgeleverde arbeidskaarten, namelijk 17.725 op 38.497. De meeste categorieën binnen de arbeidskaart B blijven op hetzelfde niveau als in 2012. Evenwel voor de opleidingen (art. 9,18° en art. 9,19°; vooral art. 9,19°) stijgt het aantal met 82 arbeidskaarten (+146,43%). Voor de tewerkstellingen in een knelpuntberoep is er alsook een lichte stijging van 1,29%. Tot slot is er een daling te noteren voor de gespecialiseerde techniekers, en wel 44,79%.

Tabel 7: Evolutie toegekende arbeidskaarten en arbeidsvergunningen B, eerste aanvragen en hernieuwingen, Vlaams Gewest, 2013

categorie	eerste aanvraag	hernieuwing	totaal
au-pair (art.9,14°)	276	31	307
beroepsopleiding (art.9,10°)	0	0	0
beroepssportbeoefenaar (art.9,11°)	97	60	157
buiten categorie	79	286	365
gasthoogleraar (art.9,8°)	21	15	36
gezinshereniging (art.9,16°)*	363	914	1.277
gezinshereniging (art.9,17°)*	14	15	29
hooggeschoolde (art.9,6°)	449	1.025	1.474
hooggeschoolde detachering (art.9,6°)	1.062	861	1.923
leidinggevende (art.9,7°)	81	147	228
leidinggevende detachering (art.9,7°)	194	533	727
gespecialiseerde techniker (art.9,9°)	67	23	90
navorser (art.9,8°)	25	30	55
langdurig ingezetene (art.9,20°)	163	281	444
nieuw EU knelpuntberoep (art.38quater,§3)	5.938	11.787	17.725
nieuw EU Lidstaat (art.38quater,§1)	30	215	245
opleiding (art.9,18°)	6	1	7
opleiding (art.9,19°)	110	21	131
regularisatie duurzame verankering (KB7/10/2009)	50	724	774
schouwspelartiest (art.9,15°)	15	13	28
stagiair (art.9,5°)	46	7	53
stagiair detachering (art.9,5°)	20	1	21
totaal	9.106	16.990	26.096

* art.9,16° "de echtgenoot en kinderen van de buitenlandse onderdaan van wie het recht op verblijf beperkt wordt tot de geldigheid van zijn arbeidskaart of van zijn beroepskaart, of bij de uitoefening van een zelfstandig beroep, voor de geldigheidsduur van

* art.9,17° "de echtgenoot en kinderen van de buitenlandse onderdaan bedoeld in artikel 2, eerste lid, 4°, 6°, 7°, 12°, 14°, 15°, 25° en 26°, voor de geldigheidsduur van het recht op verblijf van die persoon"

Eerste aanvragen hebben betrekking op werknemers die een eerste maal een arbeidskaart bekomen. Hernieuwingen hebben betrekking op werknemers die vroeger reeds een arbeidskaart B hebben bekomen. De lezing en interpretatie van zowel de globale cijfers, als van de cijfers opgesplitst per categorie dient onmiddellijk sterk te worden genuanceerd.

Zo moet onder meer rekening worden gehouden met het volgende:

- het totale aantal toegekende arbeidskaarten B ligt steeds hoger dan het aantal individuele werknemers waarop ze betrekking hebben. Zowel de eerste aanvragen als de hernieuwingen worden opgenomen in de cijfers;
- één werknemer kan binnen hetzelfde jaar meerdere arbeidskaarten bekomen;
- een groot deel van afgeleverde arbeidskaarten (10.576 voor 2013) heeft betrekking op tewerkstelling in seizoenarbeid. Deze vorm van tewerkstelling is per definitie beperkt in tijd. De meeste van deze werknemers keren dan ook na beëindiging van hun contract naar hun land van herkomst terug. In de fruitsector is dit zelfs zeer gebruikelijk. Ook in de uitzendsector zijn maandelijkse verlengingen van arbeidskaarten gebruikelijk;
- de tewerkstelling in seizoenarbeid wordt sinds 1 mei 2006 niet langer als een aparte categorie vermeld, maar mee opgenomen onder de globale categorie van de knelpuntberoepen.

Sommige categorieën waar zich in het afgelopen jaar interessante of relevante evoluties hebben voorgedaan, worden hierna verder in detail besproken.

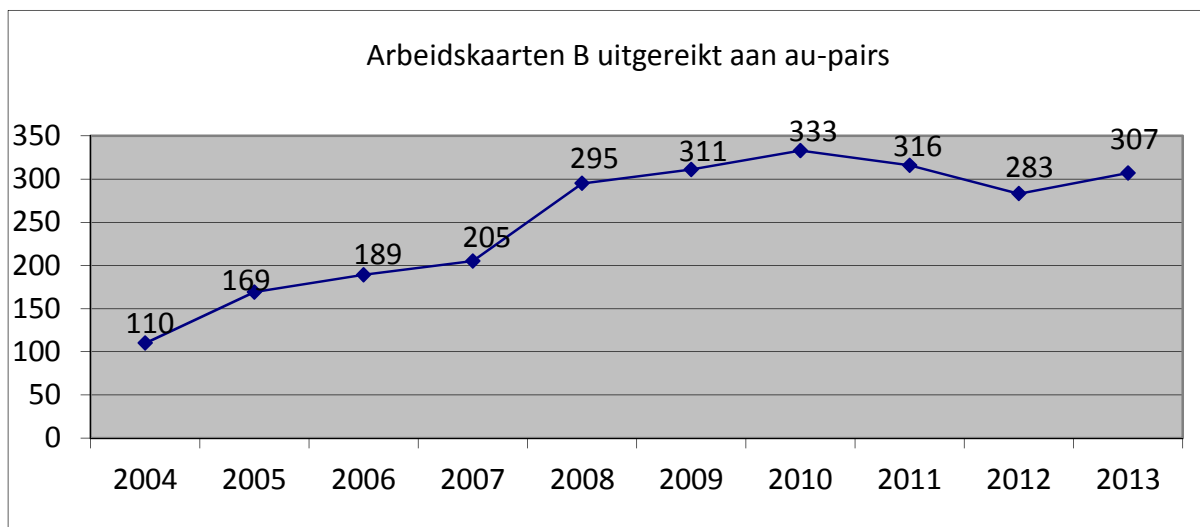
3.2 Au pair (art.9,14°)

De au pairs vormen een buitenbeentje in de regelgeving (art.9,14° van KB 9 juni 1999) op het gebied van tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Een au pair is een jongere die tijdelijk in een gastgezin wordt opgenomen waar hij kost en inwoning geniet in ruil voor lichte dagdagelijkse huishoudelijke taken, om zijn taalkennis te vervolmaken en zijn algemene ontwikkeling te verruimen.

De dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren houdt al jaren een pleidooi voor de afschaffing van dit systeem. Het belangrijkste aspect zou de culturele vorming en de taalverrijking moeten zijn. De toegenomen commercialisering via internet en au pair bureaus allerhande wijst er echter op dat voor beide partijen “de lichte huishoudelijke taken” en “het maandelijks zakgeld” vaak de enige redenen zijn waarom voor dit statuut gekozen wordt. Er bestaan immers talloze beter georganiseerde uitwisselingsprogramma’s waarbinnen jongeren, los van enige vorm van tewerkstelling, hun culturele vorming en hun talenkennis kunnen verrijken. Misbruiken van het statuut zijn legio. Omdat de tewerkstelling van de au pairs zich bijna uitsluitend afspeelt in de privéwoning van het gastgezin, is controle door inspectiediensten eerder moeilijk.

Vaak is de au pair jongere een surrogaat voor kinderopvang en/of inwonende dienstbode: waar de bedoeling van het gastgezin er zou moeten in bestaan om betrokkene op te nemen en te laten participeren aan het gezinsleven, wordt de au pair jongere meestal gebruikt als middel om het gezinsleven eenvoudiger maken.

Figuur 4: Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten B aan au pairs, Vlaams Gewest, 2003-2013

Sinds het begin van deze eeuw is er een opmerkelijke verschuiving op vlak van nationaliteiten. Einde de jaren negentig werd het overgrote deel van de arbeidskaarten voor au pairs nog toegekend aan enerzijds jongeren afkomstig uit de voormalige Oostbloklanden en anderzijds aan jongeren afkomstig uit de Filippijnen.

Sinds 2007 liggen de verhoudingen helemaal anders. Jongeren uit de in 2004 en 2007 tot de EU toegetreden landen vragen nog slechts een beperkt aantal arbeidskaarten als au pair aan. De soepelere toegang tot andere jobs op de Belgische arbeidsmarkt heeft hier ongetwijfeld mee te maken.

In 2008 werd iets minder dan één vierde aan Filippijnse jongeren toegekend (68 van de 295). Daarna komen de Oekraïense (35), de Peruaanse (29), de Indonesische (17) en de Russische (16).

In 2009 werd opnieuw een ruim kwart aan Filipijnse jongeren toegekend (86 van de 311). Daarna komen de Oekraïense (28), de Peruaanse (25), de Indonesische (21), de Braziliaanse (20) en de Russische (20).

In 2010 verminderde het aantal Filipijnse jongeren – toch bleven ze het populairst (76 van de 333). Dan volgen de Zuid-Afrikaanse (40), Oekraïense (33), Chinese (20), Russische (19) en Peruaanse (17).

In 2011 werd terug ruim één vierde van het aantal toegekende arbeidskaarten als au pair aan Filipijnse jongeren toegekend (83 van de 316). Daarna komen de Zuid-Afrikaanse (33), de Oekraïense (29), de Chinese (19) en de Peruaanse (18).

Sinds 2011, is er voor het eerst sinds 2004, een lichte daling merkbaar in het aantal goedkeuringen. Voor 2012 is er een daling van 33 goedkeuringen ten opzichte van vorig jaar. Voor deze daling is geen directe verklaring te vinden. De top 5 van nationaliteiten blijft bijna ongewijzigd. Zo maken de Filipijnse, Oekraïense, Zuid-Afrikaanse en Chinese au pairs net zoals in 2011 deel uit van de top 5. De Filipijnse au pairs staan nog steeds bovenaan de rangschikking (74), daarna volgen de Oekraïense au pairs (34), op de derde plaats staan de Zuid-Afrikaanse (27), op de vierde plaats de Chinese (12) en de Indonesische (12) sluiten deze keer de top 5 af. Deze daling wordt terug omgezet in een lichte stijging in 2013 (+8,48%). Voor 2013 blijft de top 5 van nationaliteiten evenals de volgorde praktisch hetzelfde. Enkel de Thaise au pairs komen nu op de vijfde plaats te staan.

Tabel 8: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan au pairs volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, top 10, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Filipijnse	94	30,62%
Oekraïense	35	11,40%
Zuid-Afrikaanse	25	8,14%
Chinese	19	6,19%
Thaise	18	5,86%
Amerikaanse	11	3,58%
Braziliaanse	10	3,26%
Indonesische	10	3,26%
Russische	9	2,93%
Mexicaanse	8	2,61%
<i>overige</i>	68	22,15%
totaal	307	100%

3.3 Gezinshereniging (art.9,16° en 17°)

3.3.1 Algemeen

Arbeidskaarten in het kader van gezinshereniging worden toegekend aan:

- personen die zich komen vestigen bij hun echtgenoot of ouders van wie het recht op verblijf beperkt is tot hun zelfstandige activiteit of hun activiteit in loondienst (bijvoorbeeld de echtgenote van een Roemeense vrachtwagenchauffeur kan werken als poetsvrouw binnen de context van de dienstencheques – art.9,16° van het KB 9 juni 1999)
- personen die zich komen vestigen bij hun echtgenoot of ouders die vrijgesteld zijn van het bezit van een arbeidskaart (bijvoorbeeld de echtgenote van de Liberiaanse consul – art.9,17° van het KB 9 juni 1999).

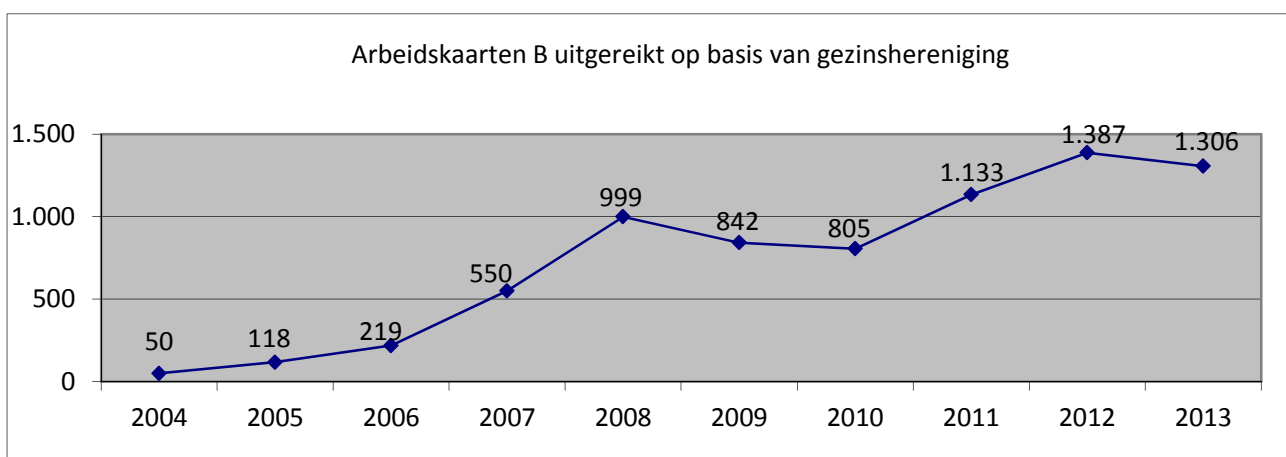
Het hoeft binnen dit kader niet te gaan om tewerkstellingen die het gemiddeld gewaarborgd minimum maandinkomen genereren. Het kan hier evenzeer gaan om beperkte deeltijdse tewerkstellingen. Het gewaarborgde minimum maandinkomen (1.501,82 euro bruto per maand sinds 1/12/2012) is daarentegen wel vereist bij de knelpuntberoepenregeling (gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen ofte GGMMI: artikel 34,6° van het KB van 9 juni 1999; knelpuntberoepenregeling: art.38 quater, §2 van het KB van 9 juni 1999).

Oorspronkelijk kwam deze regeling er voornamelijk op vraag van managers en hogeschoolden die hun echtgenoot de kans wilden bieden een werkaanbod aan te nemen gedurende het verblijf in België.

Deze regeling is ook van toepassing op de echtgenoten van werknemers die tewerkgesteld worden in de zogenaamde knelpuntberoepen, een specifieke regeling voor de initieel tien nieuwe EU lidstaten, en zelfstandigen uit deze nieuwe lidstaten (enkel nog Bulgarije en Roemenië).

Niettegenstaande er voor de nieuwe EU-toetreders binnen de overgangsmaatregelen een specifieke regeling werd uitgewerkt voor gezinshereniging (cfr art.38 quater, §2 van het KB van 9 juni 1999), wordt daar geen gebruik van gemaakt, omdat deze regeling veel minder gunstig is dan diegene die al bestond.

Figuur 5: Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten B in het kader van gezinshereniging, Vlaams Gewest, 2003-2013

Gezien de exponentiële stijging van het aantal arbeidskaarten B dat in 2007 werd toegekend aan onderdanen uit nieuwe EU-lidstaten voor een tewerkstelling in een knelpuntberoep, is het niet meer dan logisch dat ook het aantal arbeidskaarten B dat op basis van gezinshereniging kan worden toegekend aan echtgenoten en kinderen van deze personen, verviervoudigd is (van 219 in 2006 over een eerste piek van 999 in 2008 tot 1133 in 2011, die in 2012 verder de hoogte in gaat naar 1387). In absolute cijfers is dit aantal echter nog vrij beperkt: 1.387 arbeidskaarten op een totaal van 25.920 oftewel slechts 5,3%. Voor 2013 merken we een zeer lichte daling van 81 arbeidskaarten.

Hieruit kan worden afgeleid dat de meeste nieuwe EU-migranten aanvankelijk alleen naar Vlaanderen komen, en dat hun eventuele echtgenoten en kinderen zich pas later bij hen komen vestigen. Voor tewerkstelling in seizoenarbeid is het ook logisch dat deze werknemers na beëindiging van hun contract terugkeren naar hun land van herkomst.

Met de vrijstelling van de grootste groep van nieuwe EU-werknemers die beperkt tot onze arbeidsmarkt werden toegelaten – met name onderdanen uit Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slowakije, Slovenië en Tsjechië – kan men natuurlijk een sterke terugval verwachten van arbeidskaarten toegekend in het kader van gezinshereniging, aangezien ook de partners en/of de kinderen vrijgesteld werden. Dit is echter niet het geval: er is een terugval van 999 (in 2008) over 842 (in 2009) tot 805 (in 2010), maar deze terugval is niet vergelijkbaar met de sterke daling in de arbeidskaarten voor nieuwe EU-werknemers. Meer nog: in 2011 overstijgt het aantal arbeidskaarten de piek van 2008, tot aan een totaal van 1.133.

Tabel 9: Aantal toegekende arbeidskaarten B in het kader van gezinshereniging volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, top 10, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Roemeense	784	60,03%
Bulgaarse	350	26,80%
Indische	29	2,22%
Marokkaanse	19	1,45%
Moldavische	18	1,38%
Turkse	15	1,15%
Chinese	10	0,77%
Amerikaanse	8	0,61%
Canadese	6	0,46%
Argentijnse	5	0,38%
rest	62	4,75%
totaal	1.306	100%

3.3.2 Gezinshereniging op basis van werk of een zelfstandige activiteit

Het betreft hier de arbeidsvergunningen en arbeidskaarten toegekend op basis van gezinshereniging met een loontrekkende of een zelfstandige (art. 9,16° van het KB 9 juni 1999).

Van het totaal aantal arbeidsvergunningen en -kaarten dat in 2013 werd toegekend aan gezinsherenigers in toepassing van art 9,16° en art 9, 17° (1.306), werd de overgrote meerderheid (1.277) toegekend binnen de context van art 9,16°.

Tabel 10: Aantal toegekende arbeidskaarten B in het kader van gezinshereniging volgens nationaliteit op basis van werk of een zelfstandige activiteit, Vlaams Gewest, top 10, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Roemeense	784	61,39%
Bulgaarse	347	27,17%
Indische	29	2,27%
Moldavische	18	1,41%
Turkse	13	1,02%
Chinese	9	0,70%
Marokkaanse	9	0,70%
Canadese	6	0,47%
Argentijnse	5	0,39%
Armeense	5	0,39%
rest	52	4,07%
totaal	1.277	100%

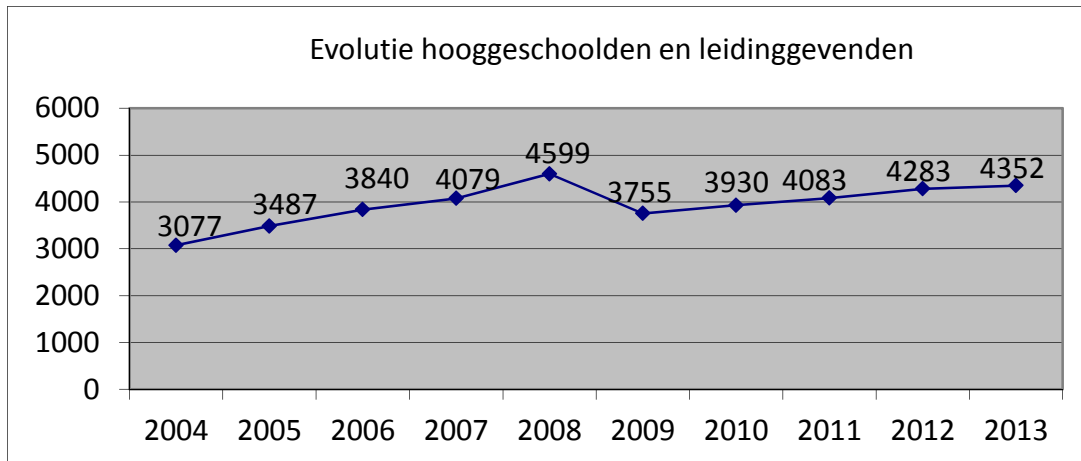
Uit deze cijfergegevens blijkt duidelijk dat het voornamelijk de echtgenote is van de werknemer (tewerkgesteld in een knelpuntberoep) of de zelfstandige uit de nieuwe EU-lidstaten die gebruik maakt van deze regeling. Tewerkstelling met een gewaarborgd minimum maandinkomen is geen vereiste, zodat deeltijdse tewerkstellingen binnen deze context legio zijn.

Veel van deze mensen worden tewerkgesteld in het – op vlak van sociale zekerheid en directe belastingen – gunstige stelsel van dienstencheques.

3.4 Hooggeschoolden en leidinggevenden

Afgezien van de nieuwe EU-onderdanen in knelpuntberoepen worden de meeste arbeidskaarten B toegekend aan de groep van hooggeschoolden en leidinggevenden (4.352 op 26.096).

Figuur 6: Evolutie toegekende arbeidskaarten B aan hooggeschoolden en leidinggevenden, Vlaams Gewest, 2003-2013

Het aantal arbeidskaarten binnen deze categorie steeg stelselmatig. In 2008 bereikte dit aantal een hoogtepunt met 4.599 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten voor hooggeschoold en leidinggevend personeel.

Echter in 2009 daalde dit aantal met twintig procent tot 3.755. In 2010 is dit aantal opnieuw licht gestegen tot 3.930 (+5%). Deze lichte stijging zet zich verder in 2011 tot 4.083 (+4%), in 2012 tot 4.283 (+5%) en in 2013 tot 4.352 (+1,61%).

Deze cijfers dienen echter met de nodige omzichtigheid geïnterpreteerd te worden. De vele wijzigingen die aan de reglementering werden aangebracht, maken een correcte vergelijking van de cijfergegevens onmogelijk. Zo werden bijvoorbeeld verschillende categorieën toegevoegd aan buitenlandse werknemers die vrijgesteld zijn van arbeidskaarten (post doctorandi, onderzoekers in erkende onderzoeksinstituten, kaderleden, ...). Bij deze vrijgestelden zijn er ongetwijfeld een aantal die voordien onder de categorie van de hooggeschoolden of leidinggevenden vielen.

Anderzijds worden bijvoorbeeld de aanvragen voor tewerkstelling van nieuwe EU-onderdanen als ingenieur of informaticus niet langer behandeld onder de categorie "hooggeschoolden", maar wel onder de categorie van de knelpuntberoepen.

De cijfers geven dus geen duidelijk beeld van de (al dan niet definitieve) migratie van deze werknemers naar Vlaanderen of België. Een groot gedeelte van deze werknemers is "gedetacheerd" wat wil zeggen dat ze na beëindiging van hun opdracht terugkeren naar hun land van herkomst. Daarnaast kan de verblijfssituatie wijzigen: de Dienst Vreemdelingenzaken kan beslissen om de beperking "tijdelijk verblijf" op het Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister na verloop van tijd (na 5 jaar na afgifte van de eerste verblijfsvergunning) te schrappen of de betrokken persoon kan met een Belg in het huwelijk treden. Vanaf dat ogenblik is men vrijgesteld van de verplichting tot het bekomen van een arbeidskaart.

Tabel 11: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan hooggeschoolden en leidinggevenden volgens al of niet gedetacheerd zijn, Vlaams Gewest, 2013

categorie	eerste aanvraag	hernieuwing	totaal
hooggeschoolde	449	1.025	1.474
hooggeschoolde detachering	1.062	861	1.923
leidinggevende	81	147	228
leidinggevende detachering	194	533	727
totaal	1.786	2.566	4.352

De stelselmatige groei van het aantal hooggeschoolden en leidinggevenden sinds 2004 (3.077) bereikte een hoogtepunt in 2008 (4.599). In 2009 was er een duidelijke terugval van dit aantal tot 3.755 (-20%). De wereldwijde economische crisis ligt waarschijnlijk aan de basis van het verlaagde aantal arbeidskaarten voor deze categorieën. Vanaf 2010 gaat het aantal arbeidskaarten terug in stijgende lijn tot heden 4.352.

De Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren is van oordeel dat in de discussie rond het aantrekken van hooggeschoolden (als één van de antwoorden op de vergrijzing en het betaalbaar houden van onze sociale zekerheid), het onderscheid tussen de gedetacheerde werknemer en de werknemer die rechtstreeks in dienst komt van een Belgische entiteit mee in rekening moet worden gebracht bij het ontwikkelen van een grondige en toekomstgerichte visie inzake economische migratie .

Ook onderkent de Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren ingevolge de wereldwijde financiële en de daaropvolgende economische crisis een nieuw fenomeen. Veel van de contracten met buitenlandse ondernemingen werden opgesteld op basis van de valuta van het herkomstland. De arbeidsovereenkomsten die evenwel de basis uitmaken van de aanvraag om een arbeidsvergunning en een arbeidskaart, werden uitgedrukt in euro. Er werd in die arbeidsovereenkomsten een minimumloon vooropgesteld voor de hooggeschoolde en de leidinggevende, respectievelijk ten bedrage van 38.665 euro en 65.771 euro. Door de hoge wisselkoersverschillen van deze valuta stelt er zich een probleem voor het nog kunnen respecteren van de aangegane verbintenissen.

Als men de jaarverslagen grondig analyseert kan men vaststellen dat steeds een hoger percentage van de hooggeschoolden en leidinggevenden, gedetacheerden zijn en dat deze problematiek derhalve legio is: zeker in de BRIC landen (Brazilië, Rusland, India en China) en in de nieuwe economische entiteiten zoals Zuid-Korea, Indonesië... zijn de wisselkoersverschillen sedert de financiële en economische crisis aanzienlijk toegenomen.

De aanvragen worden bij de Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren ingediend op basis van een loon uitgedrukt in euro, maar in de arbeidsovereenkomsten zelf, die per definitie al langer zouden moeten bestaan, wordt het loon uitgedrukt in de valuta van het herkomstland.

Tabel 12: Verdeling arbeidskaarten B voor hooggeschoolden en leidinggevenden volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Indische	1.518	34,88%
Japanse	780	17,92%
Amerikaanse	436	10,02%
Chinese	227	5,22%
Turkse	147	3,38%
Russische	136	3,13%
Braziliaanse	87	2,00%
Roemeense	77	1,77%
Oekraïense	74	1,70%
Zuid-Koreaans	63	1,45%
rest	807	18,54%
totaal	4.352	100%

Meer dan de helft van het totale aantal afgeleverde arbeidskaarten voor hooggeschoolden en leidinggevenden wordt toegekend aan Indiërs, Japanners en Amerikanen. Waar voorheen traditioneel de Japanners op de eerste plaats stonden, kwam hierin een kentering. Sinds 2006 wordt de rangorde aangevoerd door de Indiërs voor de Japanners en de Amerikanen.

Opvallend binnen de top drie is de verhoudingsgewijs grotere stijging bij de Indiërs dan bij de Japanners. Dit heeft te maken met een grotere instroom van Indische informatici.

Iets meer dan de helft van het totale aantal toegekende arbeidskaarten voor hooggeschoolden en leidinggevenden wordt in Vlaams-Brabant uitgereikt (2.323 op 4.352). Dit heeft te maken met de aanwezigheid van heel wat multinationale bedrijven in de Vlaamse Rand rond Brussel, bijvoorbeeld Zaventem en Machelen. Dat binnen sommige van deze bedrijven bepaalde nationaliteiten opvallend beter vertegenwoordigd zijn, hangt meestal samen met de vestigingsplaats van de moedermaatschappij.

Tabel 13: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan hooggeschoolden en leidinggevenden per provincie, Vlaams Gewest, 2013

Provincie	Aantal
Vlaams-Brabant	2.323
Antwerpen	1.348
Oost-Vlaanderen	305
West-Vlaanderen	242
Limburg	134
Totaal Vlaanderen	4.352

Een opsplitsing naar het loonniveau werd in dit verslag niet gemaakt om volgende redenen:

- meestal wordt het exacte loon niet opgegeven in de aanvraag. Men gaat wel formeel het engagement aan om meer te betalen dan het vereiste bedrag om als hooggeschoolde of leidinggevende aanvaard te worden;

- het opgegeven loon geeft geen beeld van de vergoeding die de werknemer bruto wenst te bekomen.
De onderhandelde vergoeding gaat in de meeste gevallen om het bedrag dat de betrokken werknemer netto wenst te bekomen, gekoppeld aan diverse voordelen in natura. Deze bestaan uit de klassieke fiscaal en RSZ-matige gunstige regelingen zoals de werkgeversbijdrage voor maaltijdcheques, groepsverzekering, firmawagen, commissielonen, belastbare bonussen, de eindejaarspremie, computerinfrastructuur thuis ...
- daarnaast maximaliseert men het netto toe te kennen bedrag door optimaal gebruik te maken van fiscale en RSZ-gerelateerde vrijstellingen voor buitenlandse kaderleden, meer bepaald de “Cost and Living Allowances”.
Deze vrijgestelde bedragen worden samengesteld uit:
 - levensduurtepremie (area cost allowance);
 - huisvesting (housing allowance);
 - ongelijke belastingdruk (tax equalisation);
 - vorming- en schoolkosten voor schoolgaande kinderen (school allowance);
 - éénmalige verhuis- en inrichtingskosten;
 - kosten voor één jaarlijkse reis naar thuisland.Het vrijgestelde bedrag mag de 11.250 euro niet overschrijden (voor coördinatiecentra is dit 30.000 euro).

Deze “Cost and Living Allowances” (de zogenaamde COLA) voor tijdelijke kaderleden worden niet meegerekend voor het bereiken van het minimumloon dat men als hooggeschoolde of leidinggevende dient te genieten (respectievelijk 38.665 euro en 65.771 euro in 2013), maar behoort wel tot het totaalpakket dat de werknemer bekomt tijdens diens tewerkstelling in België.
Het betreft hier in principe de compensatie van de meerkost die het tijdelijke verblijf in België als buitenlands kaderlid veroorzaakt.

3.5 Onderdanen uit de nieuwe EU-lidstaten

3.5.1 Algemeen

Op 1 mei 2004 traden tien staten toe tot de Europese Unie: Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Estland, Letland en Litouwen, Malta en Cyprus. Voor Malta en Cyprus werden de grenzen op het gebied van tewerkstelling (als zelfstandige en als loontrekkende) onmiddellijk volledig opengesteld.

Op 1 januari 2007 traden Bulgarije en Roemenië toe tot de Europese Unie.

De bestaande EU-lidstaten kregen op basis van de toetredingsakten voor de nieuwe EU-lidstaten de mogelijkheid om in een overgangsfase de vrije toegang tot hun arbeidsmarkt voor onderdanen van de nieuwe toetredende landen geheel of gedeeltelijk te beperken. België heeft tot op heden van deze mogelijkheden gebruik gemaakt. Omdat bepaalde tekorten op de Belgische arbeidsmarkt werden vastgesteld besliste de regering om vanaf 30 april 2006 de toekenning van arbeidskaarten voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten te versoepelen voor een aantal specifieke beroepen, de zogenaamde knelpuntberoepen. In Vlaanderen worden op deze basis voor 112 beroepen op basis van een eenvoudig en summier aanvraagdossier binnen de 5 werkdagen arbeidsvergunningen en arbeidskaarten afgeleverd. Het betreft tewerkstellingen die een loon genereren dat minimaal het gewaarborgde maandinkomen (CAO 43) dient te bereiken. Daarenboven wordt een minimale arbeidstermijn van één maand gevraagd, op basis van diezelfde bepaling op het gebied van gewaarborgd maandinkomen.

In Vlaanderen komen alle beroepen uit het Paritair Comité 145 in aanmerking voor de knelpuntberoepenregeling. De sector seizoen- en gelegenhedswerk is de grootste gebruiker van deze mogelijkheid. In de andere gewesten behoren beroepen uit Paritair Comité 145 niet tot de knelpuntberoepen waarvoor een versoepelde regeling geldt.

De overgangsbepalingen voor Esten, Hongaren, Letten, Litouwers, Slovenen, Slowaken, Tsjechen en Polen eindigden op 30 april 2009. Op 28 december 2011 verscheen in het Belgisch Staatsblad een Koninklijk Besluit waarbij de overgangsbepalingen met betrekking tot de tewerkstelling voor Bulgaren en Roemenen (voor een tweede maal) worden verlengd tot 31 december 2013.

In het Belgisch Staatsblad van 28 juni 2013 is het besluit verschenen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers naar aanleiding van de toetreding tot de Europese Unie van Kroatië. Ten aanzien van Kroaten werden met ingang van 1 juli 2013 dezelfde voorwaarden gehanteerd als deze die inmiddels van toepassing waren voor onderdanen van Bulgarije en Roemenië. Dit impliceert dat de eventuele tewerkstelling in België van onderdanen uit deze lidstaat dus tot 30 juni 2015 onderworpen is aan de verplichting van het voorafgaand bekomen van een arbeidskaart.

Van de 22.449 arbeidskaarten B die in 2011 werden toegekend, werden 14.661 toelatingen verstrekt voor knelpuntberoepen. Deze werden toegekend aan 11.940 werknemers en dit op basis van aanvragen door 2.141 werkgevers. Het betreft 6.123 eerste aanvragen en 8.538 hernieuwingen.

Van de 25.920 arbeidskaarten B die in 2012 werden toegekend, werden 17.499 toelatingen verstrekt voor knelpuntberoepen. Deze werden toegekend aan 13.749 werknemers (individuele personen) en 2.603 werkgevers (verschillende bedrijven), waarvan 6.331 eerste aanvragen en 11.168 hernieuwingen.

Van de 26.096 arbeidskaarten B die in 2013 werden toegekend, werden 17.725 toelatingen verstrekt voor knelpuntberoepen. Deze werden toegekend aan 14.411 werknemers (individuele personen) en 2.489 werkgevers (verschillende bedrijven), waarvan 5.938 eerste aanvragen en 11.787 hernieuwingen.

Tabel 14: Aantal toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2006-2013

Knelpuntberoep	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
algemene directie	1	19	21	9	4	8	3	25
apothekersassistent	0	0	0	4	2	3	1	1
bakkers	30	82	152	88	45	55	74	77
bankwerkers	11	42	80	19	3	13	2	208
vlees- en visbewerkers	148	728	1.152	849	621	719	963	897
behandelaar van voedingswaren	44	303	871	429	291	471	563	635
bekister, stellingbouwer, wegenwerker	145	750	878	379	277	520	727	674
boekhouders	6	27	39	10	6	10	10	16
bouwplaatsmachinisten	4	9	26	9	2		2	4
dakdekkers	65	276	234	161	64	97	165	148
drukkers	0	41	73	16	5	7	8	5
elektriciens en elektromechaniciens	32	185	111	32	29	142	393	234
gespecialiseerde informatici	5	16	33	28	23	44	62	48
glaswerkers	4	19	21	5	3	16	101	88
ingenieurs	8	61	81	97	49	48	58	52
installateur sanitair en centrale verwarming	44	151	168	71	21	48	72	95
instellers bedieners van werktuigmachines	22	236	569	133	48	172	294	135
isolateurs	9	44	70	8	7	1	8	16
kraanmannen	0	0	5	0	2	7	6	4
land- en tuinbouw: andere	126	983	1.730	1.118	1.975	3.938	1.423	1.229
land- en tuinbouw: seizoenarbeid	6.831	16.426	19.836	9.500	6.179	6.303	10.083	10.576
lassers	145	792	1.241	318	153	289	333	294
matroos	60	183	224	98	40	24	26	34
metselaars en vloerders	404	1.254	1.195	372	190	328	331	352
monteerders	26	175	368	87	42	79	98	90
natuursteenbewerker	27	87	102	32	28	16	26	14
patroonmaker - stiksters	5	62	204	64	34	67	90	102
productieverantwoordelijke	8	115	43	12	15	14	9	
stukadoors	149	480	435	161	87	81	120	105
technici	90	562	948	306	136	140	228	371
tekenaars	2	7	7	1	7	16	10	13
timmermannen en schrijnwerkers	172	602	822	259	93	155	198	158
verkoop- en marketingverantwoordelijken	19	27	59	31	5	17	40	20
verplegend en verzorgend personeel	9	49	71	72	101	173	271	302
bus- en vrachtwagenchauffeurs	86	429	632	340	367	552	648	657
wevers	5	17	21	3	1	2	4	
andere *	--	--	--	--	239	86	49	46
TOTAAL	8.742	25.239	32.522	15.121	11.194	14.661	17.499	17.725

* andere : arbeidskaart in knelpuntberoep toegekend, maar eigenlijke functie is niet toe te wijzen aan één van de 112 knelpuntberoepen.

Tabel 15: Verhouding van aantal individuele werknemers, individuele werkgevers en toegekende arbeidskaarten B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2007-2013

nationaliteit	aantal werknemers	aantal werkgevers	aantal arbeidskaarten	
Bulgarije	3.356	784	4.488	2013
Roemenië	11.022	1.854	14.700	
Kroatië	33	12	78	
totaal	14.411	2.489	19.266	
Bulgarije	3.572	910	4.338	2012
Roemenië	10.177	1.843	13.161	
totaal	13.749	2.603	17.499	
Bulgarije	3.395	767	4.166	2011
Roemenië	8.545	1.505	10.495	
totaal	11.940	2.141	14.661	
Bulgarije	2.657	621	3.153	2010
Roemenië	6.728	1.187	8.039	
totaal	9.385	1.701	11.192	
Bulgarije	2.599	637	3.134	2009
Roemenië	5.302	1.004	6.333	
totaal	7.901	1.553	9.467	
Bulgarije	2.122	573	2.577	2008
Roemenië	3.778	909	4.802	
totaal	5.900	1.423	7.379	
Bulgarije	1.365	435	1.662	2007
Roemenië	2.082	597	2.518	
totaal	3.447	1.002	4.180	

Opmerking 1 : 'aantal werknemers' en 'aantal werkgevers' betreffen het aantal verschillende individuen (personen of bedrijven)

Opmerking 2 : bij 'aantal werkgevers' zijn er soms dezelfde werkgevers bij Bulgaren, Roemenen en Kroaten, waardoor het **totaal** aantal werkgevers niet noodzakelijk de som is van het aantal werkgevers apart bij Bulgaren, Roemenen en Kroaten!

3.5.2 Knelpuntberoep via seizoenarbeid

Van 1 mei tot en met 31 december 2006 werden 8.742 arbeidskaarten-B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit de acht nieuwe lidstaten (Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië). Van de 8.742 toelatingen werden er 6.957 toelatingen verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 6.831 binnen de context van seizoen- en gelegenhedswerk (65-dagenregeling) en 126 andere tewerkstellingen binnen de tuinbouwsector.

In 2007 werden dit reeds 25.239 arbeidskaarten-B voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit diezelfde acht lidstaten én uit de twee nieuwe lidstaten die op 1 januari 2007 toetraden (Roemenië en Bulgarije). Van de 25.239 toelatingen werden er 17.409 toelatingen verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 16.426 binnen de context van seizoen- en gelegenhedswerk (65-dagenregeling) en 983 andere tewerkstellingen in de tuinbouwsector.

In 2008 werden 32.522 arbeidskaarten-B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit diezelfde tien landen. Van de 35.522 toelatingen werden er 21.566 toelatingen verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 19.836 binnen de context van seizoen- en gelegenhedswerk (65-dagenregeling) en 1.730 andere tewerkstellingen binnen de tuinbouwsector.

In 2009 werden 15.121 arbeidskaarten-B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen aan arbeidskrachten uit de tien nieuwe lidstaten. Let hierbij op: op 1 mei 2009 vervielen de overgangsmaatregelen voor de eerste acht nieuwkomers (Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië) en werden er vanaf dan enkel nog arbeidskaart-B in knelpuntberoep toegekend aan Bulgaren en Roemenen. Van de 15.121 toelatingen werden er 10.618 verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 9.500 voor seizoen- en gelegenhedswerk.

In 2010 werden 11.194 arbeidskaarten-B afgeleverd voor tewerkstellingen in knelpuntberoepen en dat enkel aan arbeidskrachten uit de laatste twee toegetroden lidstaten, zijnde Bulgarije en Roemenië. Van de 11.194 toelatingen werden er 8.154 verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 6.179 voor seizoen- en gelegenhedswerk.

Dit aantal arbeidskaarten-B verhoogde in 2011 tot 14.661. Daarvan werden er 10.241 verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 6.303 voor seizoen- en gelegenhedswerk.

In 2012 steeg dit aantal nog verder tot 17.499 arbeidskaarten-B. Voor de tuinbouwsector betekende dit 11.506 arbeidskaarten, waarvan 10.083 voor seizoen- en gelegenhedswerk en 1.423 andere tewerkstellingen binnen de tuinbouwsector.

Vanaf 2013 stagneerde het aantal tot 17.725 arbeidskaarten-B. Vanaf midden 2013 kwamen ook Kroaten naast Bulgaren en Roemenen in aanmerking voor tewerkstelling in knelpuntberoepen. Van deze 17.725 toelatingen werden er 11.805 verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 10.576 voor seizoen- en gelegenhedswerk, en 1.229 andere tewerkstellingen binnen de tuinbouwsector.

N.B.: Door een onvolledige resultatenmeting voor seizoenarbeid tijdens de periode 2006-2011, ligt het weergegeven aandeel seizoenarbeiders tijdens deze periode, lager dan het werkelijke aantal seizoenarbeiders. Een gedeelte hiervan is in het verleden onder de categorie van de gewone land- en tuinbouw in plaats van seizoenarbeid gerekend. Vanaf 2012 zijn de cijfers correct opgesplitst.

De zogenaamde 65-dagenregeling voor seizoen- en gelegenhedswerk (Paritair Comité 145) bestaat erin dat één werknemer op jaarbasis 65 arbeidsdagen (uitzondering: voor de witloofteelt 100 arbeidsdagen) bij één of meerdere werkgevers tewerkgesteld kan worden binnen een gunstige regeling op het gebied van fiscaliteit en sociale zekerheid.

Veel van deze werknemers komen in het voorjaar voor het plukken van zacht fruit (aardbeien), om dan in het najaar terug te keren voor de pluk van het hard fruit (appelen en peren).

De Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren heeft in het verleden meermaals gewezen op een gevaar voor verdringing van vaste werknemers door gelegenhedswerkers.

In tegenstelling tot andere sectoren wordt bij seizoen- en gelegenhedswerk minder gebruik gemaakt van detachering en tewerkstelling op basis van zelfstandigheid. Hiervoor bestaat een logische en vrij eenvoudige verklaring.

Vanaf respectievelijk 1 mei 2004 (voor de 8 staten), 1 januari 2007 (voor Bulgarije en Roemenië) en 1 juli 2013 (voor Kroatië) is het vrij verkeer van diensten volledig van toepassing voor alle nieuw toegetreden lidstaten, zodat voor zuivere dienstverleningscontracten geen arbeidsvergunning en arbeidskaart meer nodig is voor onderdanen van deze lidstaten. Dit vrij verkeer van diensten geldt zowel voor detachering van werknemers als voor de zelfstandigen.

De regeling is gebaseerd op de detacheringrichtlijn 96/71 van de EU, omgezet naar Belgisch recht bij wet van 2 maart 2003. Dit houdt in dat de harde kern van sociale beschermingsmaatregelen, waaronder loon- en arbeidsvoorwaarden, van het werkland (en niet van het land van herkomst) dienen gerespecteerd te worden.

Dienstverleners moeten de CAO van hun sector respecteren, en kunnen om die reden geen gebruik maken van de gunstige fiscale en RSZ-regeling, zodat per definitie het werken met dienstverleners duurder wordt dan een tewerkstelling door de werkgever zelf, of via een erkend interim-kantoor (dat sinds 2007 ook gebruik kan maken van de gunstige regeling).

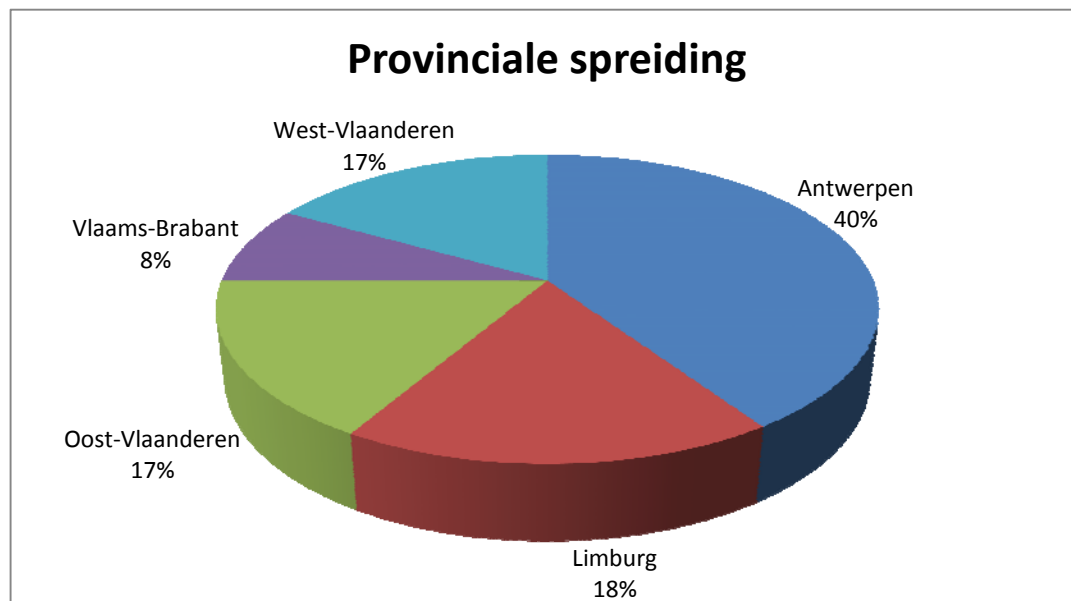
Daarenboven werd er al sinds 2003 als aanvulling op de sectorconvenant voor de groene sectoren een regeling uitgewerkt die de toekenning van arbeidsvergunningen en arbeidskaarten voor seizoen- en gelegenhedswerk in de tuinbouw op individuele basis mogelijk maakte voor werkgevers die aantoonde dat zij bereid waren om actief mee te werken aan de plaatsing van hier beschikbare autochtone en allochtone werkzoekenden.

Sinds 1 mei 2006 werd deze regeling vervangen door de zogenaamde knelpuntberoepenregeling. Alle beroepen die behoren tot Paritair Comité 145 (tuinbouw) zijn als knelpuntberoep erkend.

Het is evident dat deze sector gebruik maakt van het stelsel van arbeidskaarten: men kent reeds een versoepelde regeling sinds 2003 en daarenboven kan het vrij dienstenverkeer onmogelijk een loonkostenbesparing met zich meebrengen, gezien de zeer gunstige RSZ regeling en dito fiscale stimuli die aan de sector binnen het kader van de 65-dagenregeling toegekend werden.

3.5.3 Provinciale spreiding van de toelatingen voor knelpuntberoepen.

Figuur 8: Provinciale spreiding van het aantal toegekende arbeidskaarten-B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen, Vlaams Gewest, 2013

Ook deze spreiding is in grote mate gerelateerd aan tewerkstellingen binnen de context van seizoen- en gelegenhedswerk, waarbij voor 2013 in Antwerpen de meeste aanvragers situeren (glastuinbouw) – daar waar voorheen (topjaar 2008) Limburg dit was (teelt van hardfruit in boomgaarden).

Tabel 16: Aantal toegekende arbeidskaarten-B aan onderdanen nieuwe EU-lidstaten voor tewerkstelling in knelpuntberoepen volgens nationaliteit en provincie, Vlaams Gewest, 2013

provincie	nationaliteit	aantal
Antwerpen	Roemeense	6.832
	Bulgaarse	348
	Kroatische	4
	provincietotaal	7.184
Limburg	Roemeense	1.552
	Bulgaarse	1.627
	Kroatische	0
	provincietotaal	3.179
Oost-Vlaanderen	Roemeense	1.401
	Bulgaarse	1.502
	Kroatische	27
	provincietotaal	2.930
Vlaams-Brabant	Roemeense	1.317
	Bulgaarse	133
	Kroatische	1
	provincietotaal	1.451
West-Vlaanderen	Roemeense	2.553
	Bulgaarse	427
	Kroatische	1
	provincietotaal	2.981
Vlaanderen	Roemeense	13.655
	Bulgaarse	4.037
	Kroatische	33
	gewesttotaal	17.725

3.6 Langdurig ingezetenen

Op 29 december 2008 verscheen het Koninklijk Besluit dat voorziet in een gedeeltelijke omzetting van de EG Richtlijn 2003/109/EG met betrekking tot de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen (= niet-EER-lidstaten).

Het betreft hier de zogenaamde “derdelanders” (onderdanen die dus niet de nationaliteit hebben van één van de landen van de Europese Economische Ruimte) die omwille van hun langdurig verblijf in één bepaalde lidstaat, de specifieke status van langdurig ingezetene in die staat hebben verkregen.

De langdurig ingezetenen komen naar analogie van de nieuwe EU-onderdanen enkel in aanmerking voor tewerkstelling in de knelpuntberoepen. Van zodra de overgangsmaatregelen voor nieuwe EU-burgers worden opgeheven, vervalt voor de langdurig ingezetenen deze beperking tot de tewerkstelling in een knelpuntberoep. Zij zullen dan onmiddellijk voor om het even welk beroep in loondienst een arbeidsvergunning en arbeidskaart-B kunnen bekomen wanneer er door een werkgever een aanvraag zal worden ingediend.

Van deze nieuwe categorie van arbeidskaart-B werden er 136 arbeidskaarten in 2009 uitgereikt – dit in tegenstelling tot de grote belangstelling voor deze categorie. Dit aantal groeide in 2010 aan tot 243 arbeidskaarten (145 eerste aanvragen en 98 hernieuwingen). Een jaar later is hun aantal reeds gestegen naar 358 arbeidskaarten (185 eerste aanvragen en 173 hernieuwingen).

Ook voor 2012 steeg het aantal naar 405 arbeidskaarten (171 eerste aanvragen en 234 hernieuwingen). Deze stijging was praktisch uitsluitend toe te schrijven aan het aantal hernieuwingen. In 2013 steeg dit met 10% tot 444 arbeidskaarten (163 eerste aanvragen en 281 hernieuwingen). Marokkanen nemen nog steeds het leeuwendeel voor zich (42%) van de toelatingen voor hun rekening. Indiërs blijven de tweede plaats innemen, al is hun aantal en aandeel wel wat gestegen tegenover 2012.

Tabel 17: Verdeling toegekende arbeidskaarten B voor langdurig ingezetenen volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Marokkaanse	194	41,63%
Indische	80	17,17%
Albanese	26	5,58%
Ghanese	16	3,43%
Kosovaarse	14	3,00%
Pakistaanse	13	2,79%
Tunesische	13	2,79%
Nigeriaanse	10	2,15%
Turkse	9	1,93%
Chinese	6	1,29%
rest	63	13,52%
totaal	444	100%

Ondanks de grote belangstelling (o.a. te merken aan informatievragen per telefoon en in de klantenkantoren) werden er sinds het invoeren van deze categorie een relatief laag aantal arbeidskaarten-B uitgereikt in deze categorie (136, 243, 358 en 444), onder andere doordat vele aanvragen negatief werden beoordeeld. Dit blijft een eerder marginale categorie: slechts 444 arbeidskaarten (op een totaal van 26.096) betekent maar 1,7%.

De vele weigeringen kwamen enerzijds wegens het feit dat al te vaak een tewerkstelling buiten de knelpuntberoepen voorgedragen werd en anderzijds dat het vereiste verblijfsstatuut van langdurig ingezetene vaak niet te bewijzen was door de betrokkene.

3.7 Regularisatie ‘duurzame lokale verankering’

3.7.1 Situering

De wet van 15 december 1980 houdende de binnenkomst, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen op en van het grondgebied, wijst in artikel 9bis op de discretionaire bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken om vreemdelingen die onregelmatig in België verblijven toch een verblijf toe te kennen op basis van humanitaire redenen. Het komt de minister en zijn administratie toe deze “humanitaire redenen” in te vullen.

Met de instructie van 19 juli 2009 die door de federale regering werd opgesteld, werd dit begrip expliciet ingevuld met het oog op een regularisatiecampagne die ondermeer tijdens de periode van 15 september 2009 tot en met 15 december 2009 de kans bood aan illegalen om hun verblijf te legaliseren op basis van duurzame lokale verankering. Deze instructie werd midden december 2009 vernietigd door de Raad van State. Toch werd de inhoudelijke toepassing in het kader van artikel 9bis (discretionaire bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse zaken) van de verblijfwetgeving gehandhaafd, in samenspraak met de bepalingen in het KB van 7 oktober 2009.

Volgens deze nieuwe aanpak van de federale overheid inzake regularisaties komt het aan de ambtenaren van Dienst Vreemdelingenzaken toe om de aanvragen die in het kader van deze campagne werden ingediend, te behandelen. Tot nu toe leidde het voldoen aan bepaalde voorwaarden tot de toekenning van een verblijf van onbeperkte duur. Bijgevolg kregen deze personen vrije toegang tot de arbeidsmarkt. Voor de eerste keer echter, werd de mogelijkheid voorzien het verblijf te regulariseren op basis van duurzame lokale verankering door middel van werk.

De regeling tot uitreiking van een arbeidskaart B aan deze kandidaat-geregulariseerden werd opgenomen in het KB van 7 oktober 2009. Het betrof de personen die:

- ten minste sedert 31 maart 2007 ononderbroken in België verbleven;
- tussen 15 september 2009 en 15 december 2009 een regularisatieaanvraag indienden of hun reeds bestaande aanvraag van de nodige bijkomende stukken voorzagen;
- aantoonde duurzaam lokaal verankerd te zijn;
- beschikken over het document dat de Dienst Vreemdelingenzaken aangetekend verstuurt aan de buitenlandse onderdaan, waarbij gesteld wordt dat hij tot verblijf zal worden gemachtigd op voorwaarde van de toekenning van een arbeidskaart B;
- voldoen aan alle voorwaarden om een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister te bekomen voor de duur van één jaar op voorwaarde dat hij een arbeidskaart B voorlegt afgeleverd door de bevoegde gefedereerde overheid;
- één of meerdere arbeidsovereenkomsten voorleggen die (samen) een loon opbrengen dat minstens gelijk is aan het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen zoals bepaald in de intersectorale collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 ter van 2 mei 1988, wat neerkomt op 1.387,49 euro per maand (1.415,24 euro sinds oktober 2010, 1.443,54 euro sinds mei 2011, 1.472,40 euro sinds februari 2012, en 1.501,82 euro sinds 1 december 2012 – dit wijzigde niet gedurende heel 2013).

Om in aanmerking te worden genomen, dient de aanvraag tot arbeidsvergunning door de werkgever te worden ingediend binnen de drie maanden na datum van verzending van het aangetekend schrijven door de Dienst Vreemdelingenzaken.

Vreemdelingen die in dit kader in het bezit komen van een arbeidskaart, worden gedurende vijf jaar lang opgevolgd om na te gaan of men nog steeds aan de voorwaarden van het toegekende statuut van voorlopig geregulariseerde beantwoord.

De vreemdelingen die op basis van werk een gemachtigd en geregulariseerd tijdelijk verblijf van 1 jaar bekomen, kunnen bijgevolg pas na 4 verlengingen van 1 jaar, een onbeperkt verblijfsrecht verkrijgen.

3.7.2 Procedure

Opmerking vooraf: volgend stappenplan is integraal onderdeel van het afsprakenkader tussen alle betrokken diensten en werd vastgelegd in het Managementcomité van het beleidsdomein op 25 september 2009 en op 30 oktober 2009, het werd bekrachtigd op de Beleidsraad Werk.

De procedure is tevens medegedeeld aan de leden van de Vlaamse Regering door de bevoegde Vlaamse Minister voor Werk (VR 2009 1109 med.0390).

STAP 1 Indienen van regularisatieaanvraag (vreemdeling)

De vreemdeling diende, conform de daartoe voorziene procedure, tussen 15 september 2009 en 15 december 2009 bij zijn gemeente een aanvraag tot regularisatie van zijn verblijf in.

STAP 2 Initiële administratieve verwerking (gemeente)

De gemeente doet enkele administratieve controles (o.a. een woonstcontrole) en stuurt het dossier dan door aan de Dienst Vreemdelingenzaken te Brussel (DVZ).

STAP 3 Inhoudelijke administratieve verwerking (DVZ)

De Dienst Vreemdelingenzaken onderzoekt de feitelijke elementen van het dossier.

Als de DVZ tot het besluit komt dat er voldoende elementen voor een regularisatie aanwezig zijn indien de betrokkene ook een arbeidskaart B bekomen kan, dan zal DVZ aan de betrokken vreemdeling aangetekend een brief sturen waarin bevestigd wordt dat:

- hij ten minste sedert 31 maart 2007 ononderbroken in België verblijft;
- hij tussen 15 september 2009 en 15 december 2009 een conforme regularisatieaanvraag heeft ingediend;
- hij duurzaam lokaal verankerd is;
- hij aan alle voorwaarden voldoet om een machtiging tot verblijf te bekomen, wanneer hij een arbeidskaart B kan voorleggen.

De Arbeidsmigratiedienst ontvangt van DVZ een kopie van de aangetekende brief. De Arbeidsmigratiedienst is dus op de hoogte van potentiële werknemers waarvoor een arbeidskaart aangevraagd kan worden, opdat het verblijf geregulariseerd kan worden.

STAP 4 Voorbereiden van aanvraag arbeidskaart (vreemdeling)

De vreemdeling overhandigt een kopie van deze aangetekende brief aan zijn kandidaat-werkgever en verzoekt hem om bij de bevoegde Arbeidsmigratiedienst een aanvraagdossier in te dienen tot het bekomen van een arbeidsvergunning en een arbeidskaart B.

STAP 5 Aanvragen van arbeidskaart (werkgever)

De kandidaat-werkgever bezorgt aan de bevoegde Arbeidsmigratiedienst een aanvraagdossier bestaande uit:

- een volledig ingevuld en specifiek voor deze procedure bestemd type -aanvraagformulier;
- een of meerdere volledig ingevulde en specifiek voor deze procedure bestemde typearbeidsovereenkomsten; en dit voor een tewerkstellingsduur hetzij voor bepaalde duur van minstens één jaar, hetzij voor onbepaalde duur. Ongeacht het arbeidsregime moet deze arbeidsovereenkomst (of desgevallend de overeenkomsten samen) een loon opbrengen dat minstens gelijk is aan het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen zoals bepaald in de intersectorale collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 29 juli 1988 – op 15 september 2009 was dit 1.387,49 euro bruto op maandbasis voor 21-jarigen (94% van dit bedrag voor 20-jarigen, 88% van dit bedrag voor 19-jarigen, 82% van dit bedrag voor 18-jarigen – dit werd verhoogd tot 1.415,24 euro sinds oktober 2010, 1.443, 54 euro sinds mei 2011, 1.472,40 sinds februari 2012 en 1.501,82 euro sinds 1 december 2012 – dit wijzigde niet gedurende heel 2013);
- een kopie van de onder de stap 3 vermelde aangetekende brief welke door DVZ werd verstuurd naar de kandidaat-werknemer;

Het is de werkgever zelf die verantwoordelijk is voor de indiening van het dossier. Hij kan het dossier hetzij opsturen via de post hetzij persoonlijk komen afgeven op de bevoegde Arbeidsmigratiedienst.

STAP 6 Verwerking aanvraag van arbeidskaart (Arbeidsmigratiedienst)

Hier start de rol van de Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. We hebben het hier dan over de effectieve administratieve behandeling van een aanvraagdossier. De rol van de Arbeidsmigratiedienst start natuurlijk eerder als informatieverstrekker over de procedure.

De bevoegde Arbeidsmigratiedienst onderzoekt in hoeverre de aanvraag ontvankelijk is, met name of alle vereiste documenten aanwezig en volledig ingevuld zijn. Bij onvolledigheid wordt de werkgever gecontacteerd (per e-mail, telefoon of brief) om te verzoeken de ontbrekende zaken aan te vullen.

Belangrijk hierbij is de termijn van drie maanden zoals het gestipuleerd wordt in artikel 2, punt 2, paragraaf 2 (KB 7 oktober 2009): “om ontvankelijk te zijn dient de aanvraag om arbeidsvergunning bij de bevoegde gewestelijke dienst ingediend worden binnen de drie maanden na datum van verzending van het aangetekend schrijven door de Dienst Vreemdelingenzaken”. Het overschrijden van de termijn van drie maanden is voldoende om de aanvraag onontvankelijk te verklaren.

Een onontvankelijke aanvraag wordt geweigerd door de Arbeidsmigratiedienst.

Bij een ontvankelijke aanvraag start de bevoegde Arbeidsmigratiedienst een onderzoek naar de zogeheten fiabiliteit van de werkgever. Dit betekent dat er wordt nagegaan of er in hoofde van de

werkgever geen negatieve elementen gekend zijn die een weigeringsbeslissing zouden noodzakelijk maken. Hiervoor doet de Arbeidsmigratiedienst waar mogelijk beroep op Digiflow¹.

Door middel van digitale toegang tot de databank kan de Arbeidsmigratiedienst de fiabiliteit van een kandidaat-werkgever onderzoeken. Vier zaken worden per bedrijf opgezocht:

- financiële gegevens uit de jaarrekening(en) via Nationale Bank van België;
- attest van BTW-belastingplichtige via de FOD Financiën;
- attest van niet-faillissement of soortgelijke toestanden via de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- attest van betalingen sociale lasten via Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

De Arbeidsmigratiedienst kan beroep doen op de Afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie (IWSE) van het Departement Werk en Sociale Economie en dit in volgende gevallen:

- bij het ontbreken van noodzakelijke informatie (RSZ, BTW, jaarrekening...) om uitspraak te kunnen doen inzake de fiabiliteit;
- bij het vaststellen van bepaalde negatieve indicaties met betrekking tot de fiabiliteit van de werkgever en/of de werknemer (bijvoorbeeld: financiële haalbaarheid van de tewerkstelling).

STAP 7 Beslissing arbeidskaart of weigering (Arbeidsmigratiedienst)

ONDERZOEK POSITIEF

Wanneer het resultaat van het onderzoek door de Arbeidsmigratiedienst positief is, wordt het dossier voorgelegd aan de Leidend Ambtenaar van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie, die in delegatie van de Minister de arbeidskaart en –vergunning zal toekennen.

De arbeidsvergunning en een arbeidskaart B wordt afgeleverd voor een geldigheidsduur van 12 maanden (waarbij de begindatum ten vroegste de datum van beslissing kan zijn).

De arbeidsvergunning wordt naar de werkgever gestuurd en de arbeidskaart wordt naar de gemeente van de woonplaats van de werknemer gestuurd.

Gelijktijdig wordt de Dienst Vreemdelingenzaken in kennis gesteld van deze beslissing.

ONDERZOEK NEGATIEF

Wanneer het resultaat van het onderzoek negatief is dan wordt de aanvraag onmiddellijk geweigerd door de Arbeidsmigratiedienst.

Weigeringsbeslissingen worden uitsluitend aan de werkgever gestuurd. De werknemer voldoet immers niet aan de voorwaarden om een conform beroep in te stellen in toepassing van artikel 9 van de wet.

De Dienst Vreemdelingenzaken en de inspectiediensten worden gelijktijdig van deze weigeringsbeslissing in kennis gesteld.

¹ Via deze webapplicatie krijgt de dienst Arbeidsmigratie inzage in gegevens van de Nationale Bank van België, FOD Financiën-BTW, Kruispuntbank van Ondernemingen en Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

STAP 8 Uitreiken verblijfsvergunning (DVZ en gemeente)

Als de Arbeidsmigratiedienst een arbeidskaart B uitreikt dan geeft Dienst Vreemdelingenzaken de opdracht aan de gemeente waar de vreemdeling woont om een Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister – Tijdelijk (elektronische verblijfskaart type A) af te leveren op basis van de afgeleverde arbeidskaart B, en dit voor een periode van 12 maanden.

De vreemdeling kan dan zowel zijn verblijfsvergunning als zijn arbeidskaart B afhalen in zijn woonplaats.

3.7.3 Impact voor de Dienst Arbeidsmigratie

Tabel 18: Verdeling van het aantal aanvragen regularisatie ‘duurzame lokale verankering’ per maand en per provincie, Vlaams Gewest, 2013

maand	Antwerpen	Vlaams-Brabant	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	totaal
januari	44	12	7	30	8	101
februari	52	13	6	9	7	87
maart	24	16	7	16	14	77
april	41	18	6	10	14	89
mei	34	17	12	20	6	89
juni	25	14	7	20	5	71
juli	34	9	8	15	15	81
augustus	22	10	3	4	5	44
september	23	19	5	8	5	60
oktober	46	10	11	12	5	84
november	22	9	9	10	7	57
december	27	13	5	10	3	58
	394	160	86	164	94	898
	44%	18%	10%	18%	10%	100%

Opmerking: deze 898 aanvragen werden ingediend voor 803 individuele werknemers

In totaal werden er dus reeds 4.321 aanvragen voor arbeidskaarten B voor regularisatie ‘duurzame lokale verankering’ ingediend: 24 in 2009, 811 in 2010, 1.506 in 2011, 1.082 in 2012 en 898 in 2013. Voor 2013 zijn er van de 898 aanvragen 774 goedkeuringen afgeleverd (waarvan 50 eerste aanvragen en 724 hernieuwingen).

Van de 898 aanvragen in 2013 (voor 803 individuele werknemers), waren er slechts 95 eerste aanvragen tegenover 803 hernieuwingen. Iets minder dan de helft (44%) werd ingediend in provincie Antwerpen (394 aanvragen) – de overige 56% is verdeeld over de andere provincies: Vlaams-Brabant 160 (18%), Oost-Vlaanderen 164 (18%), Limburg 86 (10%), en West-Vlaanderen 94 (10%).

Tabel 19: Verdeling van aantal aanvragen en aantal arbeidskaarten in regularisatie 'duurzame lokale verankering' volgens eerste aanvragen en hernieuwingen, Vlaams Gewest, 2010-2013

Aantal aanvragen opgedeeld (eerste en hernieuwing)

	2010		2011		2012		2013	
	aantal	percentage	aantal	percentage	aantal	percentage	aantal	percentage
eerste aanvragen	797	98,27%	1.166	77,42%	373	34,47%	95	10,58%
hernieuwde aanvragen	14	1,73%	340	22,58%	709	65,53%	803	89,42%
totaal	811	100%	1.506	100%	1.082	100%	898	100%

Aantal afgeleverde arbeidskaarten opgedeeld (eerste en hernieuwing)

	2010		2011		2012		2013	
	aantal	percentage	aantal	percentage	aantal	percentage	aantal	percentage
aantal AK-B eerste aanvragen	347	99,14%	368	57,68%	222	26,27%	50	6,46%
aantal AK-B hernieuwingen	3	0,86%	270	42,32%	623	73,73%	724	93,54%
aantal AK-B eerste + hernieuwingen	350	100%	638	100%	845	100%	774	100%

Aantal afgeleverde arbeidskaarten t.o.v. aanvragen (eerste en hernieuwing)

	2010		2011		2012		2013	
	percentage	percentage	percentage	percentage	percentage	percentage	percentage	percentage
arbeidskaarten vs eerste aanvragen	43,54%		31,56%		59,52%		52,63%	
arbeidskaarten vs hernieuwde aanvragen	21,43%		79,41%		87,87%		90,16%	
arbeidskaarten vs totaal aantal aanvragen	43,16%		42,36%		78,10%		86,19%	

Tabel 20: Verdeling van het aantal kandidaat-werknemers in regularisatie 'duurzame lokale verankering' volgens leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, 2010-2013

	2010					2011					2012					2013				
	vrouwen	mannen	onbekend	totaal	aandeel	vrouwen	mannen	onbekend	totaal	aandeel	vrouwen	mannen	onbekend	totaal	aandeel	vrouwen	mannen	onbekend	totaal	aandeel
<21jaar	2	10	0	12	2%	0	2	0	2	0%	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
21-25jaar	19	77	6	102	14%	15	85	0	100	7%	7	41	0	48	5%	3	20	0	23	2%
26-30jaar	35	167	1	203	28%	50	257	5	312	23%	29	163	0	192	20%	23	115	0	138	14%
31-35jaar	19	149	2	170	23%	51	318	2	371	27%	47	233	0	280	28%	38	190	0	228	23%
36-40jaar	19	95	4	118	16%	34	205	4	243	18%	29	155	0	184	19%	34	138	1	173	18%
41-45jaar	13	61	1	75	10%	37	126	2	165	12%	32	100	0	132	13%	24	93	0	117	12%
46-50jaar	9	20	1	30	4%	21	67	4	92	7%	17	74	0	91	9%	20	52	0	72	7%
51-55jaar	4	11	1	16	2%	21	29	0	50	4%	18	25	0	43	4%	13	20	0	33	3%
56-60jaar	1	2	0	3	0%	5	7	0	12	1%	4	9	0	13	1%	6	12	0	18	2%
61-65jaar	0	0	0	0	0%	0	2	0	2	0%	0	1	0	1	0%	1	0	0	1	0%
>65jaar	0	0	0	0	0%	1	1	0	2	0%	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%
totaal	121	592	16	729	100%	235	1.099	17	1.351	100%	183	801	0	984	100%	162	640	1	803	100%
aandeel	17%	81%	2%	100%	17%	81%	1%	100%	19%	81%	0%	100%	20%	80%	0%	100%	20%	80%	0%	100%

Opmerking: voor deze 729 personen werden 811 aanvragen ingediend

Opmerking: voor deze 1351 personen werden 1.506 aanvragen ingediend

Opmerking: voor deze 984 personen werden 1.082 aanvragen ingediend

Opmerking: voor deze 803 personen werden 898 aanvragen ingediend

Van de werknemers zijn er steeds 8 op 10 mannen, waarvan de leeftijdscategorieën tussen 26 en 30 jaar en tussen 31 en 35 jaar het belangrijkste gedeelte uitmaakt.

Tabel 21: Verdeling van het aantal kandidaat-werknemers in regularisatie 'duurzame lokale verankering' volgens nationaliteit, top 5, Vlaams Gewest, 2010-2013

	2010			2011			2012			2013		
	land	aantal	percentage	land	aantal	percentage	land	aantal	percentage	land	aantal	percentage
Marokkaanse	170	23,3%	Marokkaanse	486	36,0%	Marokkaanse	313	31,8%	Marokkaanse	218	28,2%	
Nepalese	103	14,1%	Turkse	137	10,1%	Turkse	96	9,8%	Nepalese	81	10,5%	
Turkse	66	9,1%	Nepalese	85	6,3%	Nepalese	88	8,9%	Turkse	72	9,3%	
Chinese	39	5,3%	Chinese	82	6,1%	Chinese	65	6,6%	Chinese	61	7,9%	
Indische	33	4,5%	Pakistaanse	62	4,6%	Indische	60	6,1%	Indische	48	6,2%	
rest	318	43,6%	rest	499	36,9%	rest	362	36,8%	rest	323	41,7%	
totaal	729	100%	1.351	100%	984	100%	803	100%				

Opmerking: de top 5 vertegenwoordigt 411 personen ofte 56%.

Voor deze 729 personen werden 811 aanvragen ingediend.

Opmerking: de top 5 vertegenwoordigt 852 personen ofte 63%.

Voor deze 1.351 personen werden 1.506 aanvragen ingediend.

Opmerking: de top 5 vertegenwoordigt 622 personen ofte 63%.

Voor deze 984 personen werden 1.082 aanvragen ingediend.

Opmerking: de top 5 vertegenwoordigt 480 personen ofte 60%.

Voor deze 803 personen werden 898 aanvragen ingediend.

De top 5 vertegenwoordigt net geen 60% van alle kandidaat-werknemers in regularisatie 'duurzame lokale verankering'.

4 Arbeidskaarten C

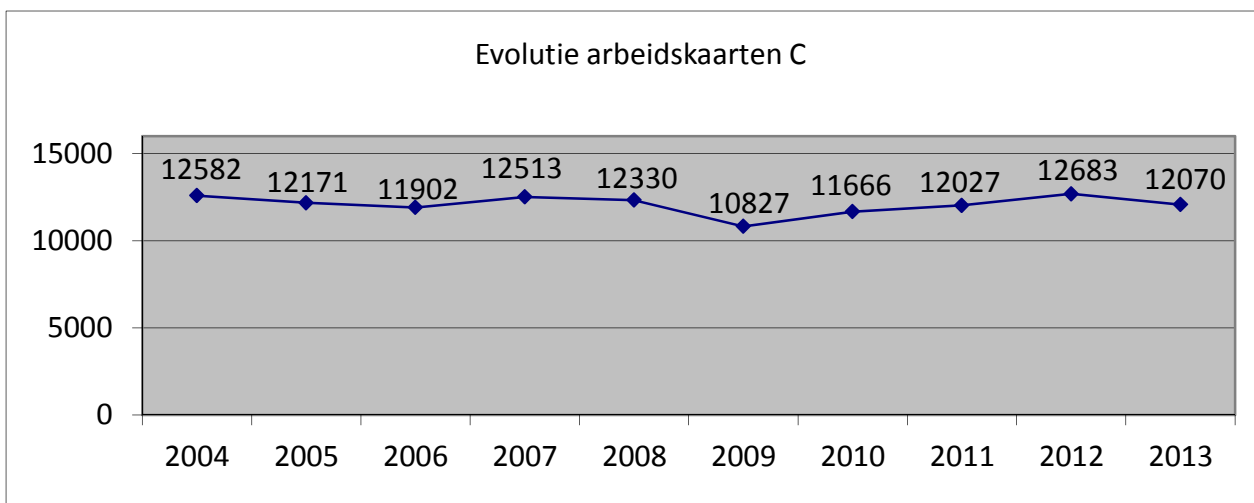
4.1 Algemeen

De arbeidskaart C bestaat sinds 2003 en geldt voor gelijk welk beroep in loondienst bij om het even welke werkgever voor een bepaalde duur. Voor de arbeidskaart C komen in principe enkel die buitenlanders in aanmerking die in België mogen verblijven om andere dan tewerkstellingsredenen (bijvoorbeeld in het kader van gezinshereniging, als student, als slachtoffer van mensenhandel, een subsidiair beschermingsstatuut...). De arbeidskaart C kan onder bepaalde voorwaarden worden hernieuwd.

Op 29 maart 2011 verscheen in het Staatsblad het Koninklijk Besluit van 13 maart 2011 tot wijziging van artikel 1, 2 en 17 van het Koninklijk Besluit van 9 juni 1999 (houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers). Dit KB-tot-wijziging had onder meer tot doel de bepalingen van arbeidskaart C (artikel 17) in overeenstemming te brengen met de inmiddels gewijzigde verblijfwetgeving. Hierdoor waren de 'oude' categorieën tijdens het eerste kwartaal 2011 nog in gebruik, terwijl de 'nieuwe' categorieën sinds het tweede kwartaal 2011 in gebruik genomen werden. Een aantal 'oude' categorieën werden onder één noemer gebracht (zoals slachtoffer mensenhandel), er verdwenen 'oude' categorieën (zoals echtgenoot onderdaan EER) en 'oude' categorieën werden opgesplitst (zoals gezinshereniging die verwerd tot gezinshereniging-in-aanvraag en erkende gezinshereniging).

Op 26 juli 2013 verscheen in het Belgisch Staatsblad het KB waarbij een aantal bepalingen in artikel 2, artikel 17 en artikel 38ter worden gewijzigd. Dit hield vooral in dat er vanaf nu uitdrukkelijk vermeld staat over welk type verblijfsdocument men dient te beschikken.

Figuur 8: Evolutie aantal afgeleverde arbeidskaarten C, Vlaams Gewest, 2004-2013

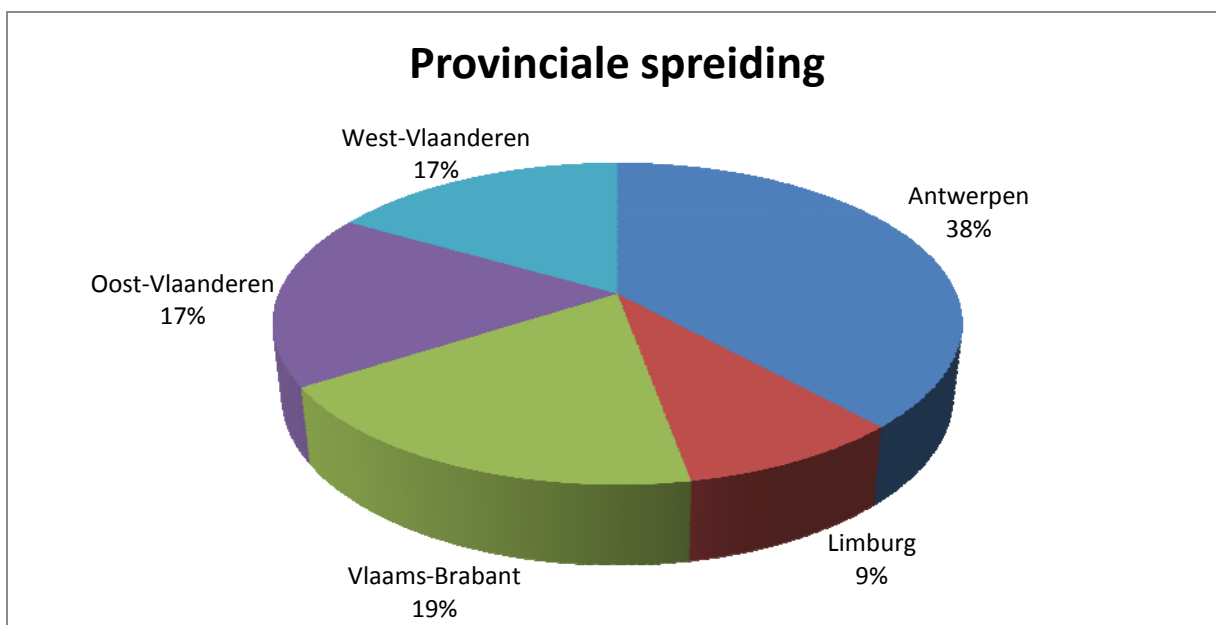
Na de terugval in 2009, is er vanaf 2010 tot heden een lichte stijging in het aantal afgeleverde arbeidskaarten C. Na een kleine piek in 2012 hervalt in 2013 dit aantal lichtjes tot het niveau van 2011.

Tabel 22: Aantal toegekende arbeidskaarten C per categorie, eerste aanvragen en hernieuwingen, Vlaams Gewest, 2013

categorie	eerste aanvraag	her-nieuwing	totaal
asielzoekers (art.17,1°)	1.751	2.124	3.875
subsidiar beschermden (art.17,2°)	760	2.017	2.777
slachtoffers mensenhandel (art.17,3°)	40	77	117
medisch geregulariseerden art.9ter (art.17,4°)	35	111	146
humanitair geregulariseerden art.9bis (art.17,5°)	255	1.179	1.434
gezinsherenigers in aanvraag (art.17,6°)	81	24	105
erkende gezinsherenigers (art.17,7°)	853	923	1.776
studenten (art.17,8°)	842	987	1.829
echtgenoten/kinderen van diplomaten/consuls of houders bijzonder verblijf (art.17,9°)	7	4	11
totaal	4.624	7.446	12.070

De asielzoekers blijven veruit de grootste groep binnen de arbeidskaart C (33% van het totaal aantal goedkeuringen), maar hun aantal is stevig gezakt ten opzichte van de vorige jaren (5.110 in 2011 en 5.168 in 2012). De belangrijkste 'groeïende' groep zijn de subsidiar beschermden, die jaar na jaar blijven stijgen in aantal – van 1.345 in 2011, over 1.967 in 2012, tot 2.777 in 2013.

Figuur 9: Provinciale spreiding aantal toegekende arbeidskaarten C, Vlaams Gewest, 2013

Deze verhouding komt haast volledig overeen met vorig jaar (A: 40%>38%, L: 10%>9%, OV: 18%>17%, VB: 17%>19% en WV: 15%>17%) – deze haast ongewijzigde verhouding is al zo sinds 2011.

De dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren wenst hierbij haar jarenlange pleidooi opnieuw in de aandacht te brengen, met name de afschaffing van de (papier) arbeidskaart C en de incorporatie van deze arbeidskaart in de verblijfsvergunning zelf – dit laatste door middel van een vermelding van de tewerkstellingsrechten en/of -plichten op de (achterzijde van) de verblijfsvergunning, zoals in de ons

omringende landen gebeurt.

Het recente politieke akkoord inzake staatshervorming, waarin vermeld staat dat enkel deze bevoegdheid (inzake arbeidskaart C) bij het federale niveau blijft, geeft eindelijk zicht op een evolutie naar deze afschaffing en incorporatie. Bijkomende argumenten die deze evolutie ondersteunen zijn:

- de (papieren) arbeidskaart heeft geen toegevoegde waarde voor de gewesten en hun administratie, noch voor de gebruiker zelf;
- afschaffing en incorporatie betekent efficiëntiewinst en vermindering van de administratieve lasten voor overheid en gebruiker.

4.2 Asielzoekers (art. 17,1°)

Bij kandidaat-vluchtelingen stellen we een gestage daling vast van het aantal toegekende arbeidskaarten C tot en met 2009. Sinds 1 juni 2007 kwamen nieuwe asielaanvragers, mede ingevolge de nieuwe asielwetgeving, niet meer in aanmerking voor het bekomen van een arbeidskaart C.

Pas op 12 januari 2010, met het verschijnen van het aanvullend KB 22/12/2009, werden de voorwaarden voor het toekennen aan kandidaat-vluchtelingen uitgebreid. De bestaande regeling voor asielaanvragen ingediend vóór 1 juni 2007 blijft behouden.

Met ingang van 12 januari 2010 kon nu ook een arbeidskaart C worden toegekend aan buitenlandse onderdanen die na 31 mei 2007 een asielaanvraag hebben ingediend en die zes maanden na hun asielaanvraag nog geen beslissing hebben gekregen van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen totdat een beslissing wordt betekend door deze laatste, of, in geval van beroep, totdat een beslissing wordt betekend door de Raad voor Vreemdelingenbetwisting.

Personen die binnen de zes maanden na indiening van hun asielaanvraag nog geen beslissing hebben gekregen van het CGVS komen in aanmerking voor een arbeidskaart C tot het CGVS een beslissing betekent. Personen die na zes maanden een negatieve beslissing van het CGVS krijgen betekend en hiertegen in beroep gaan, blijven verder in aanmerking komen voor een arbeidskaart C tot een beslissing wordt betekend door de Raad voor Vreemdelingenbetwisting.

Door deze nieuwe kans tot arbeidskaart groeide het aantal explosief – met bijna vijf keer meer arbeidskaarten voor kandidaat-vluchtelingen dan het voorgaande jaar: in 2010 steeg het aantal van 855 naar 4.100. Deze groei bleef zich voortzetten – weliswaar niet in dezelfde mate: in 2011 werden er 5.110 arbeidskaarten uitgereikt aan kandidaat-vluchtelingen. Voor 2012 blijft het aantal ongeveer gelijk als voor 2011, namelijk 5.168 goedkeuringen. Dat hoge aantal is echter in 2013 weer sterk teruggevallen tot 3.875 arbeidskaarten C.

Tabel 23: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor asielzoekers volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Afghaanse	595	15,35%
Pakistaanse	345	8,90%
Nepalese	260	6,71%
Iraanse	219	5,65%
Guinese	200	5,16%
Bengaalse	199	5,14%
Chinese	197	5,08%
Syrische	166	4,28%
Congolese	163	4,21%
Iraakse	128	3,30%
rest	1.403	36,21%
totaal	3.875	100%

Net zoals in 2012 staan de asielzoekers komende van Afghanistan op de eerste plaats. Net zoals men op de website van het CGVS kan lezen, is Afghanistan in 2013 voor het derde opeenvolgende jaar het eerste land van herkomst van asielzoekers in België.² De verdere rangschikking van de top 5 verschuift weinig ten opzichte van 2012.

² Asielstatistieken – overzicht 2013, p.4 (http://www.cgvs.be/nl/binaries/Asielstatistieken_december_2013_Extern_tcm127-240111.pdf)

4.3 Subsidiair beschermden (art. 17,2°)

Tabel 24: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor subsidiair beschermden volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Afghaanse	1453	52,32%
Iraakse	699	25,17%
Syrische	403	14,51%
Somalische	71	2,56%
onbepaalde	30	1,08%
Sudanese	25	0,90%
Kosovaarse	18	0,65%
Congolese	13	0,47%
Armeense	9	0,32%
Eritrese	7	0,25%
rest	49	1,76%
totaal	2.777	100%

De subsidiaire of bijkomende bescherming wordt toegekend aan vluchtelingen die niet onder de strikte voorwaarden van artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag vallen, maar toch bescherming van een andere staat nodig hebben omdat er een reëel risico is voor ernstige schade in geval van terugkeer naar het herkomstland.

Afghanistan (52,32%) en Irak (25,17%) vertegenwoordigen samen bijna het volledige aantal afgeleverde arbeidskaarten C in de categorie van de subsidiair beschermden. Uit de jaarcijfers van CGVS blijkt dan ook dat Syrië (1.013 toekenningen), Afghanistan (738 toekenningen) en Irak (52 toekenningen) de belangrijkste herkomstlanden zijn.

4.4 Slachtoffers mensenhandel (art. 17,3°)

Tabel 25: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor slachtoffers mensenhandel volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Chinese	17	14,53%
Nigeriaanse	15	12,82%
Marokkaanse	11	9,40%
Bulgaarse	9	7,69%
Indische	7	5,98%
Iraanse	7	5,98%
Tunesische	6	5,13%
Roemeense	5	4,27%
Iraakse	4	3,42%
Thaise	4	3,42%
rest	32	27,35%
totaal	117	100%

Dit omvat erkende slachtoffers van mensenhandel (= werving, vervoer, overbrenging, huisvesting, opvang van een persoon, wisseling of overdracht van controle over hem, teneinde de laatstgenoemde persoon uit te kunnen buiten) en mensensmokkel (= ertoe bijdragen, op welke manier ook, rechtstreeks of via een tussenpersoon, dat een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie binnenkomt, erdoor reist of aldaar verblijft, met het oog op het direct of indirect verkrijgen van een vermogensvoordeel).

Deze categorie is altijd een zeer kleine groep geweest in de totale groep van arbeidskaarten C – slechts 1%. Nationaliteiten en aantallen variëren af en toe, maar de globale hoeveelheid blijft uiterst beperkt.

4.5 Geregulariseerden

4.5.1 Medisch (art. 17,4°)

Tabel 26: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor medische regularisatie volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Armeense	25	17,12%
Russische	24	16,44%
Kosovaarse	15	10,27%
Afghaanse	10	6,85%
Servische	8	5,48%
Congolese	6	4,11%
Albanese	5	3,42%
Macedonische	5	3,42%
Somalische	5	3,42%
Marokkaanse	4	2,74%
<i>rest</i>	39	26,71%
<i>totaal</i>	146	100%

Ten opzichte van vorig jaar is dit aantal danig gedaald: van 221 in 2012 tot 146 in 2013 (een afname met 40%). Net als de slachtoffers mensenhandel is deze categorie zeer summier in aantal en maakt slechts een zeer klein deel van het totale aantal arbeidskaarten C (ongeveer 1%).

4.5.2 Humanitair (art. 17,5°)

Tabel 27: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor humanitaire regularisatie volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Armeense	131	9,14%
Afghaanse	127	8,86%
Servische	119	8,30%
Russische	92	6,42%
Congolese	91	6,35%
Marokkaanse	82	5,72%
Angolese	60	4,18%
Chinese	53	3,70%
Kosovaarse	47	3,28%
Ghanese	39	2,72%
<i>rest</i>	593	41,35%
<i>totaal</i>	1.434	100%

De nationaliteiten en de aantal arbeidskaarten binnen de top 10 voor de humanitair geregulariseerden wijzigen vrijwel niet. Elke nationaliteit kent een kleine terugval, maar de eerste negen landen blijven deze tabel vullen in haast ongewijzigde positie (enkel Angola en China wisselden van plaats).

4.6 Gezinsherenigers

4.6.1 Gezinshereniging in aanvraag (art.17,6°)

Tabel 28: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor gezinsherenigers-in-aanvraag volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Marokkaanse	14	13,33%
Macedonische	7	6,67%
Russische	7	6,67%
Albanese	6	5,71%
Armeense	5	4,76%
Indische	5	4,76%
Servische	5	4,76%
Chinese	4	3,81%
Turkse	4	3,81%
Bulgaarse	3	2,86%
<i>rest</i>	45	42,86%
<i>totaal</i>	105	100%

Deze categorie betreft mensen die zich gaan herenigen met andere niet-EU-onderdanen die zelf reeds onbeperkt verblijf genieten in België. Een minieme groep van een honderdtal personen die nog in een lopende procedure tot gezinshereniging zaten, verkregen hiervoor een arbeidskaart C.

4.6.2 Erkende gezinshereniging (art.17,7°)

Tabel 29: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor erkende gezinsherenigers volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Nepalese	186	10,47%
Marokkaanse	159	8,95%
Ghanese	144	8,11%
Iraakse	128	7,21%
Turkse	102	5,74%
Bulgaarse	96	5,41%
Chinese	94	5,29%
Roemeense	85	4,79%
Indische	63	3,55%
Kameroense	46	2,59%
<i>rest</i>	673	37,89%
<i>totaal</i>	1.776	100%

Deze categorie betreft mensen die zich reeds herenigd hebben met andere niet-EU-onderdanen die zelf reeds beperkt of onbeperkt verblijf genieten in België. Deze groep maakt bijna een zevende uit van de uitgereikte arbeidskaarten C. Andere gezinsherenigers vallen vooral onder de arbeidskaart B (zie punt 3.3) wanneer ze zich herenigen met iemand die op basis van zijn/haar tewerkstelling in België verblijft.

Een belangrijke categorie van gezinsherenigers die buiten deze statistieken vallen, betreft de mensen die zich herenigen met Belgen of Europese onderdanen (uitgezonderd Bulgaren, Kroaten en Roemenen): zij zijn vrijgesteld van arbeidskaarten en worden dus als dusdanig niet geregistreerd. Want ze zijn vrijgesteld van rechtswege en hoeven daarom geen aanvraag (of andere registratie) hiervoor te doen.

4.7 Studenten (art. 17,8°)

Bij het aantal arbeidskaarten C voor buitenlandse studenten is de afgelopen jaren duidelijk een dalende trend zichtbaar: komende van 2.115 in 2008 tot 1.829 in 2013.

Net zoals in 2011 en 2012 vormen de Kameroense studenten de grootste groep. De volgorde binnen de top 5 wijzigt in vergelijking met vorig jaren hoegenaamd niet: Kameroen op de eerste plaats, China op de tweede plaats, Marokko op de derde plaats, Iran op de vierde plaats en de vijfde plaats voor Nigeria.

Tabel 30: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor studenten volgens nationaliteit, top 10, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Kameroense	387	21,16%
Chinese	232	12,68%
Marokkaanse	104	5,69%
Iraanse	77	4,21%
Nigeriaanse	76	4,16%
Indische	62	3,39%
Ethiopische	54	2,95%
Congolese	50	2,73%
Roemeense	50	2,73%
Russische	50	2,73%
rest	687	37,56%
totaal	1.829	100%

4.8 Echtgenoten (en kinderen) van diplomaten en consuls of van houders bijzondere verblijfstitel (art.17,9°)

Tabel 31: Aantal toegekende arbeidskaarten C voor echtgenoten (en kinderen) van diplomaten en consuls of van houders bijzondere verblijfstitel volgens nationaliteit, Vlaams Gewest, 2013

nationaliteit	aantal	aandeel
Amerikaanse	7	63,64%
Canadese	2	18,18%
Bulgaarse	1	9,09%
Turkse	1	9,09%
totaal	11	100%

Het betreft hier in principe de echtgenoten (en eventueel kinderen) van personen die in het bezit zijn van een bijzondere identiteitskaart afgeleverd door de protocollaire diensten van het ministerie van buitenlandse zaken, voor zover er een bilateraal akkoord is met het land van de betrokkene waarin uitdrukkelijk gestipuleerd wordt dat deze personen recht hebben op vrije toegang tot de arbeidsmarkt.

België is via een wederkerigheidsakkoord verbonden met de VSA, Nieuw-Zeeland, Australië, Canada, Kroatië, Peru, Chili, Turkije, Brazilië, de Filipijnen, Servië, Montenegro, Albanië en Bosnië-Herzegovina. Wegens deze beperkte groep is er dan ook maar een summiere groep die een arbeidskaart-C verwerft.

4.9 Begunstigen van tijdelijke bescherming (art. 17,10°)

Geen gegevens, aangezien in deze categorie geen arbeidskaarten aangevraagd noch toegekend werden.

5. Voorlopige arbeidsvergunning voor Europese blauwe kaart

Op 10 september 2012 werd de Europese blauwe kaart ingevoerd. Deze is binnen de context van de Belgische regelgeving een verblijfstitel welke de bezitter (onder bepaalde voorwaarden) machtigt tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk, en welke hem gelijktijdig het recht geeft om er te werken. In dit ene document worden zowel het recht op verblijf als het recht op tewerkstelling geïncorporeerd. Het gaat hier om de omzetting van de Europese Richtlijn 2009/50 van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan.

Om deze Europese blauwe kaart te kunnen verwerven dient gelijktijdig een dubbele procedure te worden gevolgd. Enerzijds zal de betrokken buitenlandse onderdaan een aanvraag moeten indienen hetzij bij de bevoegde consulaire diensten wanneer hij zich nog in het buitenland bevindt, hetzij bij de vreemdelingendienst van zijn gemeente wanneer hij reeds in België verblijft. Anderzijds zal er gelijktijdig door de werkgever die de betrokkene wenst tewerk te stellen vooraf een voorlopige arbeidsvergunning dienen te worden aangevraagd en bekomen bij de arbeidsmigratiedienst die bevoegd is voor de plaats van tewerkstelling.

De voorwaarden waaronder de werkgever deze voorlopige arbeidsvergunning zal kunnen bekomen, worden opgesomd in artikel 15/1 van het KB van 9 juni 1999 dat stelt:

“De voorlopige arbeidsvergunning toegekend in het kader van het verkrijgen van een Europese blauwe kaart wordt toegekend aan de werkgevers die een buitenlandse werknemer willen tewerkstellen voor zover aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de werkgever moet met de buitenlandse werknemer een arbeidsovereenkomst hebben gesloten van onbepaalde duur of met een duur gelijk aan of hoger dan een jaar;
- b) de buitenlandse werknemer dient een bruto jaarloon te ontvangen gelijk aan of hoger dan 49.995 EUR, dit bedrag wordt ieder jaar aangepast volgens artikel 131 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;
- c) de werknemer moet hogere beroepskwalificaties aantonen en in het bezit zijn van een diploma uitgereikt door een onderwijsinstituut erkend als hogere onderwijsinstelling door de Staat waar in het instituut is gevestigd.

De voorlopige arbeidsvergunning zal worden toegestuurd naar de werkgever die een kopie van deze vergunning aan zijn werknemer moet bezorgen. De bevoegde arbeidsmigratiedienst brengt gelijktijdig de Dienst Vreemdelingenzaken op de hoogte van de toekenning van de voorlopige arbeidsvergunning (of - ingeval van negatieve beslissing - van de weigering tot toekenning van de voorlopige arbeidsvergunning). De beslissing van de Dienst Arbeidsmigratie is immers bepalend voor het al dan niet toekennen van de Europese blauwe kaart door de Dienst Vreemdelingenzaken.

De tewerkstelling mag aanvatten van zodra:

- de werknemer in het bezit is van de kopie van de voorlopige arbeidsvergunning
- hij wettig in België verblijft
- hij een Europese blauwe kaart heeft aangevraagd

De voorlopige arbeidsvergunning verliest haar geldigheid:

- Op de dag van de uitreiking aan de werknemer van de Europese blauwe kaart
- Op de dag van de betekening aan de werknemer door de Dienst Vreemdelingenzaken van de beslissing tot weigering van de aanvraag om een Europese blauwe kaart
- Indien de werknemer binnen de negentig dagen te rekenen vanaf de dag van de uitreiking van de voorlopige arbeidsvergunning geen aanvraag voor een Europese blauwe kaart heeft aangevraagd bij de Dienst Vreemdelingenzaken.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 15/4, 1° van het KB van 9 juni 1999 is de werkgever tijdens de eerste twee jaren van de tewerkstelling die gedekt worden door een voorlopige arbeidsvergunning en / of de Europese blauwe kaart, ertoe gehouden de bevoegde arbeidsmigratiedienst te verwittigen in geval van verbreking van de arbeidsovereenkomst of ingeval van substantiële wijziging van de arbeidsvoorwaarden zoals bedoeld in voormeld artikel 15/1.

Wanneer niet langer voldaan wordt aan de ter zake geldende voorwaarden zal de dienst Arbeidsmigratie de voorlopige arbeidsvergunning intrekken (indien deze op dat ogenblik nog geldig is). Wanneer echter inmiddels de Europese blauwe kaart al werd toegekend en hierdoor de voorlopige arbeidsvergunning haar geldigheid heeft verloren, dan zal de dienst arbeidsmigratie de Dienst Vreemdelingenzaken verwittigen die in voorkomend geval de Europese blauwe kaart zal intrekken.

Een eventuele verdere tewerkstelling zal onderworpen worden aan de voorafgaande toekenning van een nieuwe voorlopige arbeidsvergunning;

De Europese blauwe kaart wordt door de bevolkingsdienst van de gemeente in opdracht van de Dienst Vreemdelingenzaken een eerste keer toegekend voor een duurtijd van 13 maanden en is hernieuwbaar.

De eerste hernieuwing van de Europese blauwe kaart zal in principe opnieuw voor 13 maanden worden toegekend mits voorafgaande toekenning van een nieuwe voorlopige arbeidsvergunning.

Bij een eventuele tweede hernieuwing (én na twee jaar effectieve tewerkstelling met Europese blauwe kaart) is voorafgaand geen nieuwe voorlopige arbeidsvergunning meer vereist en zal het gemeentebestuur onmiddellijk een Europese blauwe kaart met een geldigheidsduur van 3 jaar kunnen uitreiken.

Na 5 jaar tewerkstelling met een Europese blauwe kaart zal de betrokkene logischerwijze in aanmerking komen voor de EG-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetene.

De eventuele hernieuwing van de Europese blauwe kaart zal dus tijdens de eerste twee jaar van de tewerkstelling steeds afhankelijk zijn van de voorafgaande toekenning door de bevoegde arbeidsmigratiedienst van een nieuwe voorlopige arbeidsvergunning aan de werkgever.

Tot op heden (2013) werden er **slechts 10 Voorlopige Arbeidsvergunningen afgeleverd** in het kader van de Europese blauwe kaart. De reeds bestaande mogelijkheid tot het bekomen van een arbeidskaart B voor hogeschoolden, aan een lagere loongrens (brutojaarloon gelijk aan of hoger dan 38.665 EUR) en met een snellere en soepelere procedure, biedt hier uiteraard de verklaring.

6 Dienstverlening aan klanten

In de loop van 2009 kreeg de dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren haar huidige vorm en organisatie: in elke provinciehoofdstad werd een eigen provinciale dienst opgericht. Elke provinciale dienst organiseert heden een klantenkantoor om de cliënten te ontvangen (werkgevers, buitenlandse werknemers, derden...).

Voorheen werd een dergelijke eerstelijnsdienstverlening door VDAB georganiseerd. Met het overhevelen van deze taak, kwam er dan ook personeel over: in elke provinciale dienst kwam er één medewerkster bij vanuit VDAB (in Antwerpen twee medewerksters).

Het klantenkantoor is dagelijks in de voormiddag geopend (van 9u tot 12u). Bezoekers kunnen eventueel buiten deze openingsuren een afspraak maken om ontvangen te worden – maar dit gebeurt eerder uitzonderlijk.

Voor de bereikbaarheid van de cliënten zijn er vier beschikbare toegangen tot informatie betreffende tewerkstelling van vreemde werknemers en arbeidskaarten:

- een klantenkantoor per provincie(hoofdstad): elke werkdag van 9u tot 12u;
- een telefoonnummer per provincie: elke werkdag van 8u30 tot 12u30 en van 13u15 tot 17u;
- e-mail: elke provincie is bereikbaar op een eigen generiek e-mailadres (arbeidskaart.provinciehoofdstad@vlaanderen.be);
- een website: op www.werk.be is er een aparte webpagina voor de arbeidsmigratie (<http://www.werk.be/online-diensten/werknemers-buitenlandse-nationaliteit>).

Tabel 32: Aantal bezoeken in klantenkantoor, per maand en provincie, Vlaams Gewest, 2013

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Vlaanderen
januari	999	180	453	235	196	2.063
februari	902	168	420	197	155	1.842
maart	800	154	430	224	193	1.801
<i>kwartaal 1</i>	<i>2.701</i>	<i>502</i>	<i>1.303</i>	<i>656</i>	<i>544</i>	<i>5.706</i>
april	860	98	388	197	202	1.745
mei	830	124	428	228	174	1.784
juni	777	167	400	171	164	1.679
<i>kwartaal 2</i>	<i>2.467</i>	<i>389</i>	<i>1.216</i>	<i>596</i>	<i>540</i>	<i>5.208</i>
juli	652	156	223	193	160	1.384
augustus	541	91	257	145	146	1.180
september	663	199	386	228	132	1.608
<i>kwartaal 3</i>	<i>1.856</i>	<i>446</i>	<i>866</i>	<i>566</i>	<i>438</i>	<i>4.172</i>
oktober	656	153	438	218	137	1.602
november	504	172	360	192	152	1.380
december	473	215	258	144	91	1.181
<i>kwartaal 4</i>	<i>1.633</i>	<i>540</i>	<i>16</i>	<i>554</i>	<i>380</i>	<i>3.123</i>
jaartotaal	8.657	1.877	4.441	2.372	1.902	19.249

In 2013 werden in de vijf klantenkantoren (één per provincie) in totaal 19.249 bezoeken geregistreerd – hiervan gebeurde iets minder dan de helft in Antwerpen (8.657). Net geen kwart was voor rekening van Oost-Vlaanderen (4.441), terwijl de rest verdeeld lag over de andere provincies: Vlaams-Brabant (2.372), West-Vlaanderen (1.902), en Limburg (1.877).

Tabel 33: Aantal bezoeken in klantenkantoor, per thema en provincie, Vlaams Gewest, 2013

	Antwerpen		Limburg		Oost-Vlaanderen		Vlaams-Brabant		West-Vlaanderen		Vlaanderen	
arbeidskaart A	75	0,87%	10	0,53%	110	2,48%	25	1,05%	23	1,21%	243	1,26%
arbeidskaart B	2.079	24,02%	460	24,51%	1.826	41,12%	980	41,32%	712	37,43%	6.057	31,47%
arbeidskaart C	4.011	46,33%	779	41,50%	2.270	51,11%	710	29,93%	1.036	54,47%	8.806	45,75%
regularisatie 'duurzame lokale verankering'	35	0,40%	33	1,76%	48	1,08%	216	9,11%	40	2,10%	372	1,93%
overige info	2.457	28,38%	595	31,70%	187	4,21%	441	18,59%	91	4,78%	3.771	19,59%
totaal	8.657	100%	1.877	100%	4.441	100%	2.372	100%	1.902	100%	19.249	100%

Tabel 34: Aantal bezoeken in klantenkantoor, per maand en thema, Vlaams Gewest, 2013

maand	arbeidskaart-A	arbeidskaart-B	arbeidskaart-C	regularisatie 'duurzame lokale verankering'	overige info	totaal
januari	28	660	890	52	433	2.063
februari	18	588	846	32	358	1.842
maart	22	515	846	46	372	1.801
april	20	543	807	37	338	1.745
mei	33	546	796	41	368	1.784
juni	18	576	718	23	344	1.679
juli	8	405	643	37	291	1.384
augustus	12	378	522	19	249	1.180
september	31	574	669	34	300	1.608
oktober	13	515	797	21	256	1.602
november	21	440	650	18	251	1.380
december	19	317	622	12	211	1.181
jaartotaal	243	6.057	8.806	372	3.771	19.249

De bezoeken worden geregistreerd in vijftal thema's of categorieën, naargelang de ingediende aanvraag of de bevraagde informatie betreffende de arbeidskaart: arbeidskaart A, B en C, met daarnaast apart vermeld de bezoeken betreffende de regularisatie 'duurzame lokale verankering'. Bezoeken waarbij informatie gegeven werd aan de cliënt die niet expliciet aan één arbeidskaart (of de regularisatie) toe te wijzen valt, werd geregistreerd als overige informatie.

Dit betreft informatie die vaak de materie van de arbeidskaarten of de verantwoordelijkheden van de dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren overstijgt en waarbij er vaak doorverwezen wordt naar andere administraties of organisaties.

In 2013 was net niet de helft van de bezoeken gewijd aan aanvragen en infoverstreking betreffende de arbeidskaart C (8.806). Bijna één derde van de bezoeken betrof aanvragen en infoverstreking betreffende de arbeidskaart B (6.057). Bij haast één vijfde van de bezoeken wordt informatie verstrekt over (of doorverwezen naar) andere administraties of organisaties (3.771).

Het zeer hoge aantal bezoeken in Antwerpen (8.657 op een totaal van 19.249) valt enigszins te verklaren:

- stad Antwerpen huisvest als metropool de **meeste vreemdelingen in Vlaanderen**: het is dan ook logisch dat de vreemdelingen op de plaats waar ze verblijven het klantenkantoor bezoeken;
- stad Antwerpen huisvest als metropool een **zeer groot aantal werkgevers**: het is dan ook logisch dat zij op de plaats van tewerkstelling het klantenkantoor bezoeken om informatie te krijgen en/of aanvragen in te dienen.

- van alle bezoeken is **bijna de helft voor arbeidskaarten C** (4.011 op een totaal van 8.657 bezoeken).

Het relatief lage aantal bezoeken in Limburg (1.877 op een totaal van 19.249) valt ook te relativiseren: Limburg behandelt hoofdzakelijk aanvragen voor hooggeschoolden en anderzijds voor tewerkstelling in de fruitsector. Dit vormen aanvragen die vaak met meerdere aanvragen tegelijkertijd vooral door consultancy bureaus of door de fruitboeren per post worden opgestuurd of via een koerierdienst worden bezorgd.

7 Uitzendbureaus

De omzetting van de Europese Richtlijn werd gerealiseerd met het decreet van 20/12/2010 en het besluit van 20/12/2010 en is van kracht sinds 01/01/2011. Enkel voor de uitzendbureaus blijft de erkenningsregeling van toepassing.

Met het nieuwe decreet in voege sinds 1 januari 2011 kunnen private arbeidsbemiddelaars zoals selectiebureaus, wervingbureaus, artiestenbureaus, outplacementbureaus, executive searchers, headhunters en sportmakelaar hun diensten op de Vlaamse arbeidsmarkt voortaan aanbieden zonder dat ze nog een erkenning moeten aanvragen. Enkel voor uitzendkantoren blijft die verplichting bestaan.

Bij de uitoefening van hun activiteiten in het Vlaamse Gewest moeten alle bureaus private arbeidsbemiddeling nog wel een aantal voorwaarden naleven. Deze verplichtingen beogen in eerste instantie een bescherming van werknemers, werkzoekenden en gebruikers, maar ze beogen evenzeer een voorkoming en bestrijding van oneerlijke concurrentie in de sector.

Tabel 35: Aantal uitzendbureaus volgens erkenningsstatus, Vlaams Gewest, 2013

jaar	totaal erkende uitzendkantoren	nieuwe erkenningen	geschapte uitzendkantoren	ingetrokken erkenningen
2010	171	18	4	0
2011	179	13	4	1
2012	186	21	12	2
2013	201	18	2	1

Opmerking: cijfers betreffen situatie op 31 december 2013

Eind 2013 waren er 201 uitzendbureaus actief. 18 nieuwe bureaus vroegen een erkenning aan om activiteiten uit te oefenen in uitzendsectoren en werden erkend in het Vlaamse Gewest, waarvan 18 met activiteiten in de uitzendsector algemeen en 5 met activiteiten in de bouwsector.

Twee uitzendbureaus hebben hun activiteiten stopgezet en werden geschapt in de loop van 2013 en één erkenning werd ingetrokken. Erkenningen worden geschapt naar aanleiding van de stopzetting van de uitzendactiviteiten, de vereffening, de verkoop van het handelsfonds, een fusie of faillissement. De intrekking is een sanctie voor het niet respecteren van de reglementaire bepalingen inzake private arbeidsbemiddeling.